विपद् पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजना, २०८०
खजुरा गाँउपालिका, बाँके

Disaster Preparedness and Response Plan -2080, Khajura

खजुरा गाँउपालिका,
गाँउकार्यपालिकाको कार्यालय
खजुरा, बाँके

विपद् पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजना तर्जुमाको अवधारणागत ढाँचा

(विपद् पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजना तर्जुमा मार्गदर्शन २०६७, पहिलो संशोधन २०७६)

त

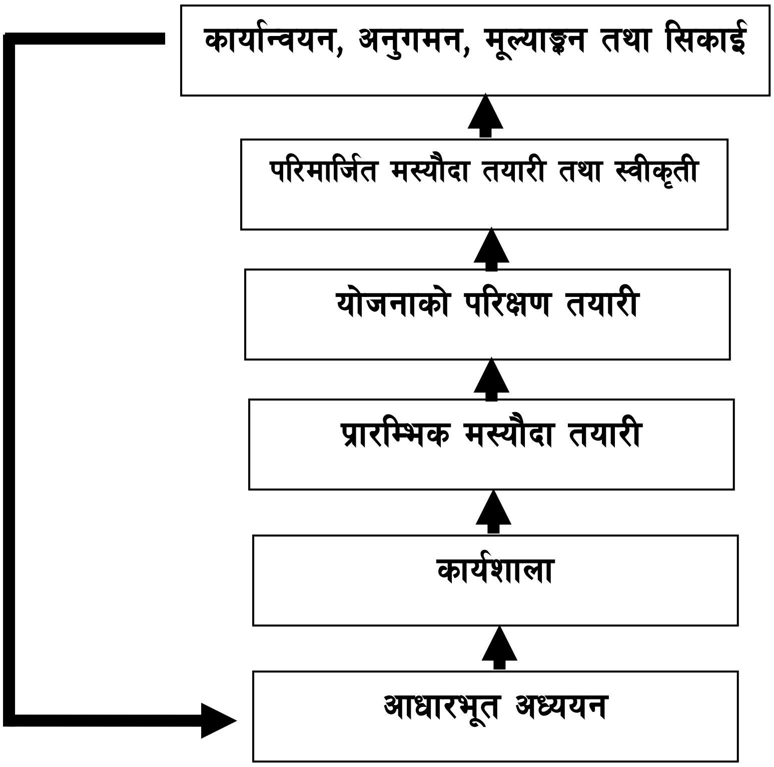

दस्तावेजः **विपद् पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजना २०८० खजुरा गाँउपालिका , बाँके**
Disaster Preparedness and Response Plan 2080, Khajura RM

प्रकाशकः स्थानीय विपद् व्यवस्थापन समिति,खजुरा गाँउपालिकाको कार्याल बाँकें

प्रकाशन मितिः २०८०

सर्वाधिकारः ©प्रकाशकमा

सल्लाहकारः श्री डम्मर बहादुर विक , अध्यक्ष

श्री मञ्जु मल्ल,उपाध्यक्ष

श्री अर्जन सुवेदी, प्रमुख प्रशासकिय अधिकृत

सम्पादन सहयोगः श्री प्रदिप सुनार, लेखा अधिकृत

श्री केशव बुढा, विपद् फोकल पर्सन

सयोजनः श्री रुपन ज्ञवाली

विपद् पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजना, २०८० खजुरा गाँउपालिका

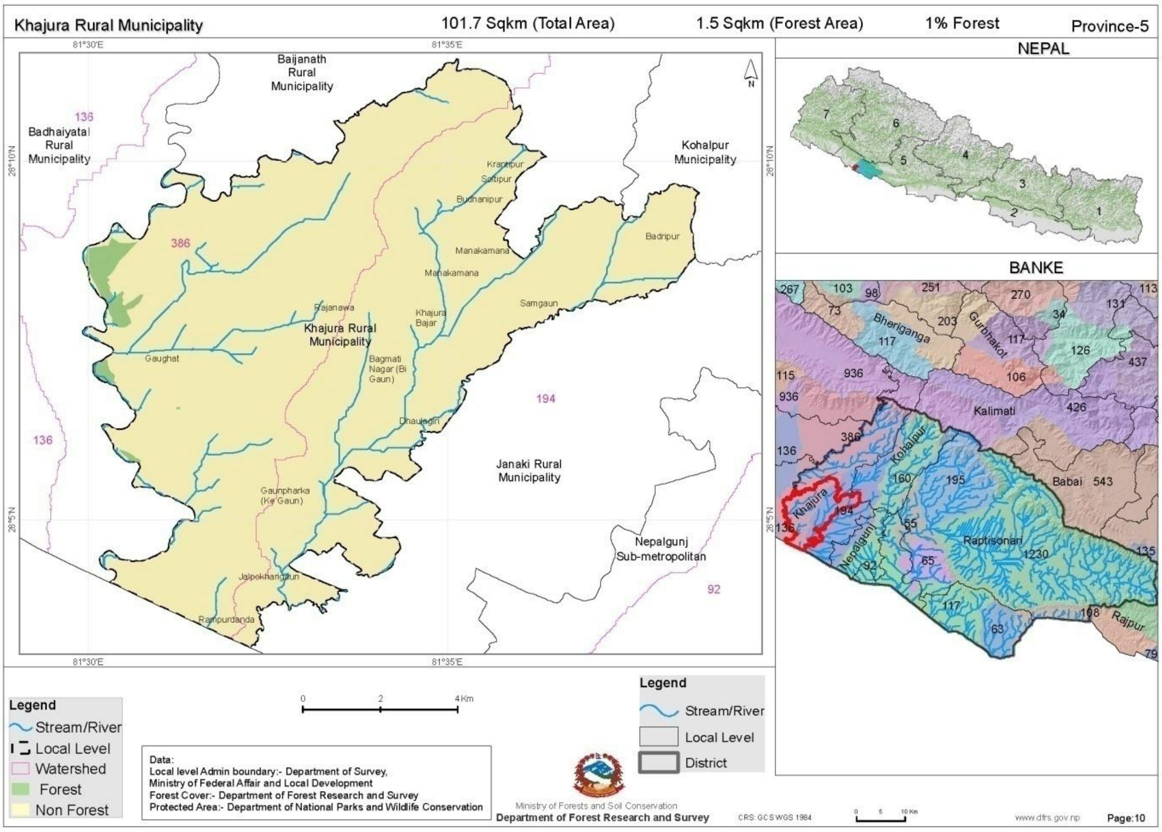

फोन नं. : खजुरा गाँउकार्यपालिकाको कार्यालय, खजुरा बाँके

०८१ - ५६०१८७

इमेल : khajura666@gmail.com

स्थानीय विपद् व्यवस्थापन समिति, खजुरा गाँउकार्यपालिकाको मितिः २०८०..........गतेको बैठकबाट स्वीकृत
विपद् पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजना २०८०, खजुरा गाँउपालिका

(यो योजना खजुरा गाँउपालिकाको विभिन्न विपद्बाट ५००० घरपरिवारका २५००० मानिसहरु प्रभावित हुन सक्ने पूर्वानुमानका आधारमा तयार गरिएको छ ।)

अध्यक्षको शुभकामना

विपद पूर्वतयारी र प्रतिकार्यलाई पनि सहजीकरण एवम् व्यवस्थापन गर्नु हामी माझ चुनौती रहेको छ। प्राकृतिक स्रोत साधनको अव्यवस्थित उपयोगले मानव वस्तीहरु एवम् जीविकोपार्जनका साधन स्रोतहरुमा प्रकोपको सम्मुखता झन धेरै बढीरहेको छ ।जसले उनीहरुमा विपद् जोखिमको मात्र दिनानुदिन बढीरहेको छ भन्दा अतियूक्त नहोला । विपद् प्रतिकार्य एवम् जोखिम न्यूनीकरण गर्ने एक उपाय पूर्वतयारी र समन्वयात्मक प्रतिकार्य नै हो भन्ने कुरा विगतका अनुभवहरुबाट सिकाई भएको छ । यसै कुरालाई मध्यनजर गरी यस खजुरा गाउँपालिकाको विपद् जोखिम न्यूनीकरण तथा व्यवस्थापन ऐन, २०७५ को धारा २७ को अधिनमा रही स्थानीय विपद् पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजना, २०८० तयार गरिएको छ। यो योजनालाई समय सान्दर्भिक बनाउन आवश्यक भएको र सोही अनुसार निमार्ण भएको विश्वास गरेको छु।

खजुरा गाँउपालिकामा हरेक वर्ष बिशेष गरी बाढी, आगलागी, शितलहर, हावाहुरी, लू ,महामारी जस्ता प्रकोपका कारण उत्पन्न विपद्बाट बढी प्रभावित भइरहेको पाईन्छ ।त्यसैगरी सुख्खा खडेरी, फौजीकिराको प्रकोप, डुबान, सडक दुर्घटनाबाट पनि जनधनको क्षति भइरहेको पाईन्छ । मानखोला तथा स्थानीय खोलानाला, झरनमा आउने बाढी र गर्मीयाममा हुने आगलागीका घटना एवम् हिउँदमा हप्तौं चल्ने शितलहरका कारण यस पालिकाका अधिकांश परिवार तथा समुदाय विपद् जोखिममा रहेका छन् । तुलनात्मक रुपमा हरेक वर्ष दोहोरिने र एकैपटक धेरै जनसंख्यालाई प्रभाव पार्ने भएकाले बाढी,डुवान, आगलागी मुख्य प्रकोपको रुपमा रहेको छ। यसर्थ विपद् पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजना बाढी तथा आगलागी विपद्को प्रतिकार्यका लागि बढी केन्द्रित रहेको पाईन्छ।
योजना अद्यावधिक गर्ने कार्यमा सहयोग पुऱ्याउनु हुने पालिकाका उपाध्यक्ष, सबै वडा अध्यक्षहरु, प्रमुख प्रशासकिय अधिकृत, विपद् फोकल पर्सन, एवम् पालिका अन्य शाखाका कर्मचारीहरु एवम् समाजसेवी, वुद्धिजीवी, सञ्चारकर्मी सबैलाई धन्यावाद ज्ञापन गर्दछु।

योजना आफैमा एक दस्तावेज मात्र हो । यसलाई प्रभावकारी कार्यान्वयनका लागि सबै सरोकारवालाहरुले जिम्मेवारी वोध गरी भूमिका निर्वाह गर्नुभएमा प्रकोप संकटासन्नतामा रहेका व्यक्ति, परिवार र समुदायको विपद् जोखिम न्यूनीकरणमा सहयोग पुग्नेछ भन्ने अपेक्षा गरेको छु।

....

अध्यक्ष

उपाध्यक्षको शुभकामना

खजुरा गाँउपालिकाले विपद् पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजना २०८० तयार पारेको सुन्दा खुशी लागेको छ । विपद् व्यवस्थापन कुनै एक सरकारको दायित्व भित्र नभई सवैको उत्तीकै दायित्वमा रहने मैले महसुस गरेको छु । खजुरा गाँउपालिका पनि विपद् व्यवस्थापनमा अग्रणी रुपमा अगाडी रहने कुरामा विस्वस्त छु ।

हामी सवैलाई थाहा छ, नेपालको संविधानले विपद् व्यवस्थापन स्थानीय तहको एकल अधिकार सूचीको रुपमा सूचीकृत गरेको छ । संवैधानिक व्यवस्था कार्यान्यवयन गर्न सङ्घ, प्रदेश र स्थानीय तहमा नीति, ऐन, नियम तथा निर्देशिकाहरु तर्जुमा भएका छन् ।साथै विपद् व्यवस्थापनका लागि केन्द्र देखि समुदाय तहसम्म विभिन्न संस्थागत संरचना गठन गरी क्रियाशील रहेका छन् । स्थानीय विपद् व्यवस्थापन समिति पनि यस्तै संरचनामध्येको एक हो र स्थानीय तहमा गरिने विपद् पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य सम्बन्धी कार्यलाई व्यवस्थित र प्रभावकारी ढङ्गबाट सम्पन्न गर्न समितिले यस सम्बन्धी छुट्टै योजना तर्जुमा गर्नुपर्ने हुन्छ । विद्यमान कानूनी व्यवस्था अनुरुप स्थानीय तहले विपद् पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजना तर्जुमा गर्न आवश्यक रहेको छ ।सोही अनुसार महसुस गरि यो योजना तयार भएको हो ।

यस योजनाको मुख्य उदेश्य विपद्को समयमा विपद् पीडितको जीवन र बहुमूल्य सम्पत्तिको संरक्षण तथा सुरक्षा गरी प्रतिकूल प्रभावको सामना गर्न स्थानीय साधन तथा स्रोतको अधिकतम उपयोग गर्दै प्रभावित समुदायलाई व्यवस्थित, प्रभावकारी र जवाफदेही मानवीय सहयोग उपलब्ध गराउनु तथा विपद् जोखिम न्यूनीकरणका कार्यलाई संस्थागत रूपमा प्रवर्द्धन गर्नु रहेको छ ।
यस योजना निमार्ण पछि समग्र खजुरा गाँउपालिकाको विपद् व्यवस्थापन प्रभाकारी हुने छ । सवैको सहभागिता र सकृयतामा विपद् व्यवस्थापन कार्य हुने विश्वास गरेको छु ।
अन्त्यमा यो योजना निमार्णमा सहयोग पुऱ्याउने सवै प्रति हार्दिक धन्यवाद दिन चाहन्छु । साथै खजुरा गाँउपालिकाले तयार पारेको विपद् पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजना प्रभावकारी रुपमा कायान्वयन हुने विश्वास समेत व्यक्त गर्दछु ।

....
उपाध्यक्ष

प्रमख प्रशासकिय अधिकृतको शुभकामना

नेपालको संविधान २०७२ ले विपद् व्यवस्थापन संघ, प्रदेश र स्थानीय तहको साझा अधिकार तथा स्थानीय तहको अधिकार सूचीमा समेत समावेश गरी विपद् व्यवस्थापन कार्यलाई संवैधानिक रुपमै सुनिश्चित गरेको छ ।

विपद् जोखिम क्षेत्रको नक्सांकन तथा बस्तीहरूको पहिचान र स्थानान्तरण गर्ने, विपद् व्यवस्थापनमा संघ प्रदेश र स्थानीय समुदाय संघ संस्था तथा निजी क्षेत्र सँगको सहयोग समन्वय र सहकार्य गर्ने तथा धेरै ऐन, नीति, नियम तथा निर्देशिकाहरु आपतकालिन विपत् न्यूनिकरण सम्बन्धमा बनेका छन् । माथीका सबै कानून, नीति, नियमहरुलाई आत्म साथ गर्दै खजुरा गाँउपालिकाले विपद् पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजना निमार्ण गरि कार्यान्वयनमा ल्याउन लाग्दा खुशि लागेको छ ।

प्रकृति र प्राकृतिक विपद्सँग लडनु भन्दा पनि सावधानी अपनाउनु बुद्धिमानी हुने विषयलाई मध्यनजर गर्दै पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजनाको अभ्यास राष्ट्रिय विपद् प्रतिकार्य कार्यढाँचा २०७० (प्रथम संशोधन २०७५) को मार्गदर्शनमा आधारित भएर ***" विपद् पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजना २०८०"*** तयार भएको छ । यसले विपद्को सवै चरणमा प्रभावकारी भुमिका खेल्नेछ भन्ने विश्वास लिएको छु ।

विशेषगरि विपद्को वेला समग्र विपद् व्यवस्थापनलाई विषयगत रुपमा व्यवस्थापन गर्दा प्रभावकारी हुने विगतको कोशी बाढी प्रतिकार्य र महाभुकम्प २०७२ ले देखाएको छ । अव विगतमा जस्तो पराम्परागत रुपमा विपद् पूर्वतयारी र प्रतिकार्यको ढाँचाले सम्भव छैन । अत खजुरा गाँउपालिकाले ७ बटा विषयगत क्षेत्र पहिचान गरि लागू गरेको छ । सवैका आफ्ना आफ्ना पूर्वतयारी र प्रतिकार्य योजना रहेका छन् । यस योजना निमार्णमा सहयोग गर्ने सवै जनप्रतिनिधिहरु, कर्मचारी सहकर्मीहरु, सरोकावाला निकायका प्रतिनिधिहरु सवै प्रति आभार व्यक्त गर्दछु ।

अन्त्यमा यो योजना मा समेटिएका कृयाकलापहरुलाई समयमै कार्यान्वयन गरि आपतकालिन विपत्को पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्यमा सहयोग पुग्ने विश्वास लिएको छु ।

==============

प्रमुख प्रशासकिय अधिकृत

विपद् जोखिम न्यूनीकरण तथा व्यवस्थापन ऐन २०७४ (पहिलो संशोधन २०७५) अनुसारको संरचना:

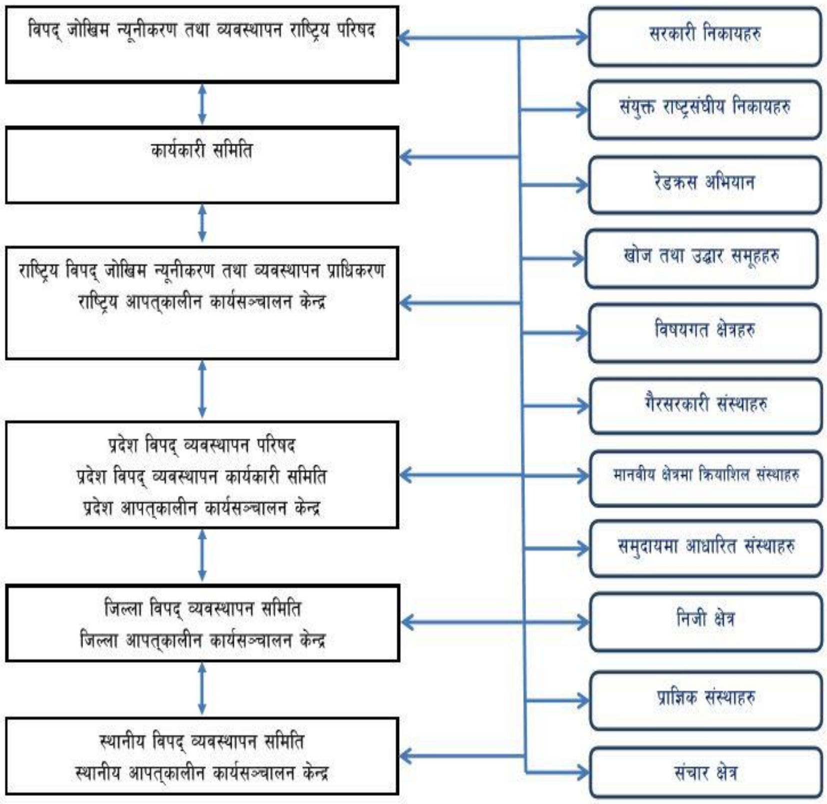

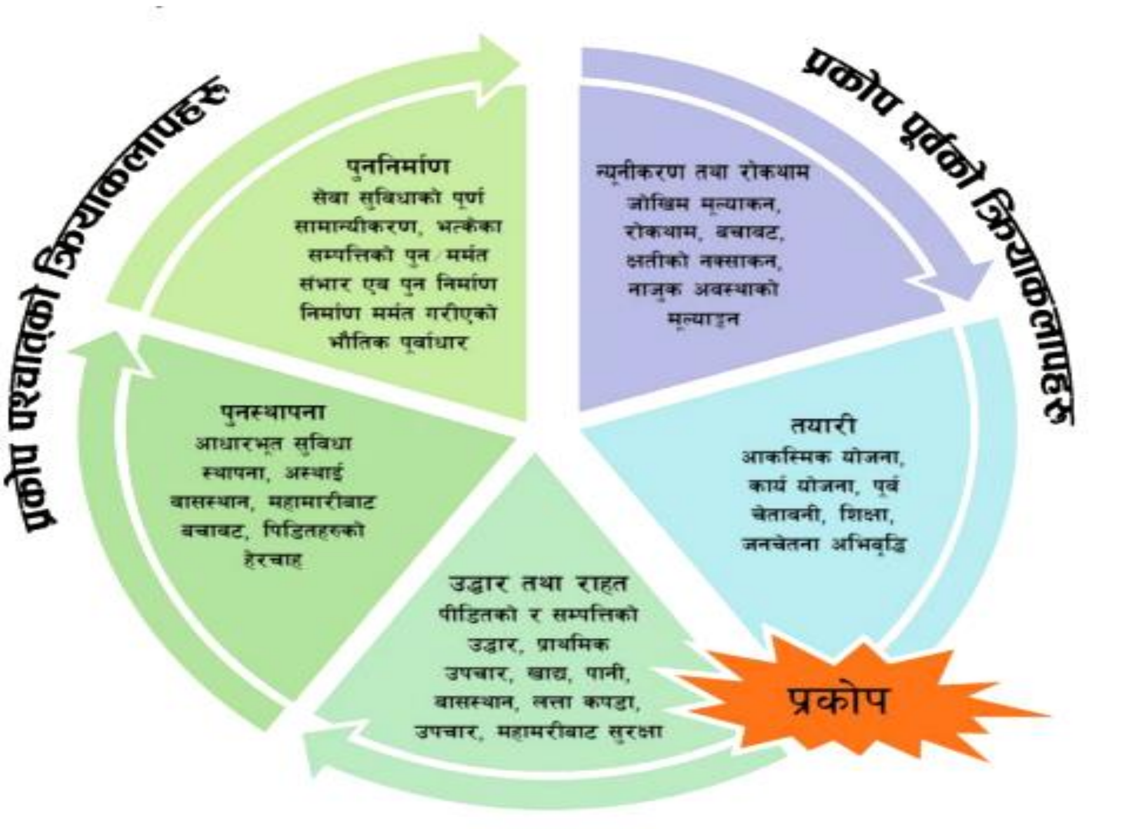

विषय सूची :

परिच्छेद : १ पृष्ठभूमि

क.स.	विषय/शिर्षक	पेज नं.
१		
२		
३		
४		
५		
६		
७		
८		
९		
१०		
११		
१२		
१३		
१४		
१५		
१६		

परिच्छेद : २ क्षेत्रगत प्रतिकार्य योजना

क.स.	विषय/शिर्षक	पेज नं.
१	समन्वय, खोज तथा उद्धार	
२	कृषि	
३	स्वास्थ्य र पोषण	
४	खानेपानी तथा सरसफाई	
५	आपतकालीन आश्रयस्थल, अस्थायी आवास तथा गैरखाद्य	
६	संरक्षण तथा सामाजिक सुरक्षा	
७	आपतकालिन शिक्षा	

परिच्छेद : ३ कार्यान्वयन र पुनरावलोकन रणनीति

क.स.	विषय/शिर्षक	पेज नं.
१	विपद् प्रतिकार्य पूर्वतयारी योजना क्रियाशील हुने	
२	विपद् प्रतिकार्य पूर्वतयारी योजनाको कार्यान्वयन	
३	विपद् प्रतिकार्य पूर्वतयारी योजनाको नियमित समीक्षा तथा अद्यावधि	

परिच्छेद : ४ प्रतिवेदन तथा अभिलेखन

क.स.	विषय/शिर्षक	पेज नं.
१	प्रतिवेदन तथा सञ्चार	
२	संस्थागत व्यवस्था	
३	अभीलेखिकरण	
४	अनुमोदन प्रक्रिया	
५	सन्दर्भ सामग्री पुनरावलोकन	
६	पूर्वसूचना प्रणाली	

अनुसूचीहरु

अनुसूचि	विषय/शिर्षक	पेज नं.
१		
२		
३		
४		
५		
६		
७		
८		
९		
१०		
११		
१२		
१३		
१४		
१५		
१६		
१७		
१८		

परिच्छेद-१ पृष्ठभूमि

१) पृष्ठभूमिः

नेपालमा विगतका दिनहरुमा विपद् व्यवस्थापन कार्य दैवि प्रकोप उद्धार ऐन २०३९ को आधारमा हुँदै आएकोमा हाल नयाँ ऐनका रुपमा विपद् जोखिम न्यूनिकरण तथा व्यवस्थापन ऐन २०७४ कार्यान्वयनमा आएको छ । जसमा विपद् व्यवस्थापनका सबै क्रियाक्लापहरुको समन्वयात्मक र प्रभावकारी रुपमा व्यवस्थापन गरी प्राकृतिक तथा गैरप्राकृतिक विपद्बाट सर्वासाधरणको जीउज्यान र सार्वजनिक, निजी तथा व्यक्तिगत सम्पति, प्राकृतिक एवम साँस्कृति सम्पदा र भौतिक संरचनाको संरक्षण गर्न विपद् जो्खिम न्यूनिकरण तथा व्यवस्थापन ऐन २०७४ ले व्यवस्था गरेको सन्दर्भ छ ।

खजुरा गाँउपालिकामा हरेक वर्ष बिशेष गरी बाढी, आगलागी, शितलहर, हावाहुरी, लूः ,महामारी जस्ता प्रकोपका कारण उत्पन्न विपद्बाट बढी प्रभावित भइरहेको पाईन्छ । त्यसैगरी सुख्खा खडेरी, फौजीकिराको प्रकोप, डुबान, सडक दुर्घटनाबाट पनि जनधनको क्षति भइरहेको पाईन्छ । मानखोला तथा स्थानीय खोलानाला, झरनमा आउने बाढी र गर्मीयाममा हुने आगलागीका घटना एवम् हिउँदमा हप्तौं चल्ने शितलहरका कारण यस पालिकाका अधिकांश परिवार तथा समुदाय विपद् जोखिममा रहेका छन् । तुलनात्मक रुपमा हरेक वर्ष दोहोरिने र एकैपटक धेरै जनसंख्यालाई प्रभाव पार्ने भएकाले बाढी,डुवान, आगलागी मुख्य प्रकोपको रुपमा रहेको छ । यसर्थ विपद् पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजना बाढी तथा आगलागी विपद्को प्रतिकार्यका लागि बढी केन्द्रित रहेको पाईन्छ ।

नेपाल सरकार गृह मन्त्रालयबाट जारी भएको विपद् पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजना तर्जुमा मार्गदर्शन, २०६७ (प्रथम संशोधन २०७६), राष्ट्रिय विपद् प्रतिकार्य कार्यढाँचा, २०७० (प्रथम संशोधन, २०७५) साथै नेपाल सरकारले मिति २०७४ कात्तिक ०५ गते तत्कालिन दैविप्रकोप उद्दार ऐनलाई विस्थापित गर्दै जारी गरेको विपद् जोखिम न्यूनीकरण तथा व्यवस्थापन ऐन, २०७४ (प्रथम संशोधन, २०७६) जस्ता दस्ताबेजहरुका मार्गदर्शन तथा स्थानीय गाउँपालिकाको प्रोफाइल तथा यस अघि तयार भएका दस्तावेजका आधारमा खजुरा गाँउपालिकाको तर्फवाट पहिलो पटक विपद् पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजना २०८० तयार गरिएको छ ।
विगतका अनुभुवहरु तथा विपद व्यवस्थापनको क्षेत्रमा विकसित नीति र अवधारणाहरुको आधारमा विपद पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजनाको महत्व तथा आवश्यकता अपरिहार्य भएको कुरा महसुस गरिएको छ । मानवीय दुर्घटनाहरुमा कमी ल्याउने र प्राकृतिक प्रकोपका असर न्यूनिकरण गर्न विपद् पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजना निमार्ण गरिएको छ ।

गाउँपालिका स्तरमा कार्यरत सरकारी तथा गैरसरकारी कार्यालयहरू, नेपाल रेडक्रस सोसाइटी उपशाखा, सुरक्षा निकायहरुबाट प्राप्त जानकारी र गाउँपालिकाहरूबाट प्राप्त तथ्यांकका आधारमा बाढी, आगलागी जस्ता प्रकोपहरुको सन्दर्भमा समुदाय स्तरमा संकटासन्नता स्तरीकरण गरिएको छ । बिशेष गरी बाढी, आगलागी, हावाहुरी,खडेरी,लू र शितलहर यस पालिकाको प्रमुख प्रकोपहरु भएकोले यसको जोखिमको सन्दर्भमा गाउपालिकाको संकटासन्नता स्तरीकरणका लागि सबै भन्दा ठुलो बाढी२०७१, २०७४ को क्षतिलाई आधार मानी भविष्यमा सुधार गर्दै जाने प्रयास गरिएको छ ।

२. गाउँपालिकाको सामान्य जानकारी तथा पृष्ठभूमि

खजुरा गाउँपालिका नेपालको पछिल्लो प्रशासनिक विभाजन अनुसार लुम्बिनी प्रदेश को बाँके जिल्लामा पर्दछ । उचाइमा विवधता नभएकोले भौगोलिक रुपमा अनुकूल यो गाउँपालिकामा समुद्र सतहबाट १३० मि. देखि १६४ मि.को उचाईसम्मको मात्र विविधता रहेको छ । १०१.९१ वर्ग.कि.मी. क्षेत्रफल रहेको यस खजुरा गाउँपालिकाको पूर्वमा कोहलपुर नगरपालिका र जानकी गाउँपालिका, पश्चिममा बर्दिया जिल्ला, उत्तरमा बैजनाथ गाउँपालिका र दक्षिणमा भारत पर्दछन् ।

तत्कालीन सङ्घीय मामिला तथा स्थानीय विकास मन्त्रालयले तयार गरेको नमुना बमोजिम गठित गाउँपालिका, नगरपालिका तथा विशेष, संरक्षित वा स्वायत्त क्षेत्रको संख्या तथा सिमाना निर्धारण आयोगले मिति २०७३ पुस २२ मा पेश गरेको प्रतिवेदन अनुसार तत्कालिन संघीय मामिला तथा स्थानीय विकास मन्त्रीको संयोजकत्वमा गठित समितिले मिति २०७३/११/२० मा पेश गरेको प्रतिवेदनको आधारमा नेपाल सरकारले मिति २०७३/११/२२ मा देहाय बमोजिम साविकका गा.वि.स. बागेश्वरी, सीतापुर, राधापुर, उढरापुर, सोनपुर, र रनियापुर समेटर ८ वटा वडाहरू कायम गरी यो गाउँपालिका निर्माण गरिएको हो । यस गाउँपालिकाको कुल क्षेत्रफल १०१.९१ वर्ग किलोमिटर रहेको छ, २०७८ को जनगणना अनुसा खजुरा गाउँपालिकाको कुल जनसंख्या ६२७८९ रहेको छ जस मध्य पुरुषको जनसंख्या २९५७९ र महिला जनसंख्या ३३२१० जना रहेको छ र जम्मा परिवार संख्या १३७०६ रहेको छ, यस गाउँपालिकाको मुख्य बजार खजुरा १ र खजुरा २ मानिन्छ, २०७८ को जनगणना अनुसार गाउँपालिका तर्फ सबै भन्दा बढी जनसख्या हुनेमा खजुरा गाउँपालिका तेस्रो स्थान रहेको छ ।

३.नयाँ संरचना अनुसार खजुरा गाँउपालिकाको भौगोलिक विवरण बिभाजन :

खजुरा गाउँपालिका नेपालको पछिल्लो प्रशासनिक विभाजन अनुसार लुम्वीनी प्रदेशको बाँके जिल्लामा पर्दछ । खजुरा गाउँपालिका भौगोकि हिसाबले ८१३०५५ देखि ७८१५५१ पूर्व देशान्तर सम्म र २७३९२ देखि २७४६३६ उत्तरी अक्षांशसम्म फैलिएर मुख्य तराइको समथर फँटमा अवस्थित छ । उचाइमा विविधता नभएकोले भौलोलिक रुपमा अनुकूल यो गाउँपालिकामा समुद्र सतहबाट १३० मि. देखि १६४ मि.को उचाईसम्मको मात्र विविधता रहेका छ । १०१.९१ वर्ग कि.मि. क्षेत्रफल रहेको यस खजुरा गाउँपलिकाको पूर्वमा कोहलपुर नगरपालिका र जानकी गाउँपलिका, पश्चिममा बर्दिया जिल्ला, उत्तरमा बैजनाथ गाउँपालिका र दक्षिणमा भारत पर्दछन् ।

३.१.. प्रशासनिक विभाजन

तत्कालीन सङ्घीय मामिला तथा स्थानीय विकास मन्त्रालयले तयार गरेको नमुना बमोजिम गठित गाउँपालिका, नगरापलिका तथा विशेष, संरक्षित वा स्वायत्त क्षेत्रको संख्या तथा सिमाना विर्धारण आयोगले मिति २०७३ पुस २२ मा पेश गरेको प्रतिवेदन अनुसार तत्कालिन संघीय मामिला तथा स्थानीय विकास मन्त्रीको संयोजकत्वमा गठित समितिले मिति २०७३/११/२० मा पेश गरेको प्रतिवेदनको आधारमा नेपाला सरकारले मिति २०७३/११/२२ मा देहाय बमोजिम साविकककाका गा.वि.स. बागेश्वरी, सीतापुर, राधापुर, उढारपुर, सोनपुर र रनियाुर समेटर ८ वटा वडाहरु कायम गरी यो गाउँपालिका निर्माण गरिएको हो । हाल गाउँपालिकाको संरचना यस प्रकार रहेको छ ।

३.२ जनसंख्याको विवरण

कुनै पनि स्थानको जनसंख्या, विकासको साधना र साध्य दुवैको रुपमा रहेको हुन्छ । विकासको लागि आवश्यक अन्य आर्थिक, भौतिक साधनहरुको परिचालन मानव श्रोतबाट नै हुने भएकाले विकास योजना तर्जुमा गर्दा यसको बनावटको विविध पक्षहरुको अध्ययन र विश्लेषण हुनु आवश्यक हुन्छ । नेपालमा जनसंख्याको विविध पक्षको तथ्याङ्क प्रत्येक १० वर्षमा हुने राष्ट्रिय जनगणनाको साथै गाउँपालिकास्तरमा घरधुरी तथ्याङ्ग संकलन मार्फत समेत प्राप्त हुने गरेको छ । यहाँ गाउँपालिकाको जनगणना अनुसार १३८८५ घरधुरी रहेको छ ॥

खजुरा गाउँपालिकाको जनसंख्या ६३४४९ रहेको छ जस मध्ये पुरुष ३०,२८४ जना र महिला ३३,४६५ जना रहेका छन्

४) पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजनाको अपेक्षित नतिजा :

यो विपद् पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजनाको तर्जुमा पश्चात निम्न उपलब्धिहरुको अपेक्षा गरिएको छ :

- संकटासन्न समुदाय एवं क्षेत्रहरु पहिचान भई प्रकोप जोखिम नक्शाङ्कन तयार हुनेछ,
- मानवीय क्षेत्रमा कार्यरत संघ-संस्थाहरु पहिचान भई स्रोत र साधनको आँकलन हुनेछ, विषयगत क्षेत्रहरुको आकस्मिक योजना निमार्ण भई प्रतिकार्यका लागि सरल दस्तावेज निर्माण हुनेछ,
- विपद् प्रभावितलाई तत्काल उद्दार राहत सेवा पुर्‍याउन सरल उपायहरु अवलम्बन गर्न सजिलो पार्नेछ,
- विपद् जोखिम न्यूनीकरण गर्न सरोकारवालाहरु वीच समन्वयात्मक संयन्त्रको निर्माण भई प्रकोपको समय र प्रकोप पश्चात तत्काल प्रतिकार्य गर्न सहज हुनेछ ।
- विपद्को समयमा स्थानीय निकाय तथा स्थानीय विपद् तथा जलवायू उत्थानशिल समितिको समन्वय र सहकार्यमा प्रभावकारी प्रतिकार्यका गतिविधीलाई अघि बढाइने छ ।

५. पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजनाको उद्देश्य :

विपद्को समयमा विपद् पीडितको जीवन र बहुमूल्य सम्पत्तिको संरक्षण तथा सुरक्षा गरी मानिस माथि पर्ने प्रतिकूल प्रभावको सामना गर्न स्थानीय साधन तथा स्रोतको अधिकतम उपयोग गर्दै प्रभावित समुदायलाई व्यवस्थित, प्रभावकारी र जवाफदेही मानवीय सहयोग उपलब्ध गराउनु तथा विपद् जोखिम न्यूनीकरणका कार्यलाई संस्थागत रूपमा प्रवर्द्धन गर्नु यस योजनाको मूल उद्देश्य रहेको छ । योजनाका उद्देश्य निम्नबमोजिम छन् :

- ✓ प्रभावित समुदायलाई तत्काल उद्धार गरी मानवीय सहयोग उपलब्ध गराउँन सुनिश्चितता गर्नु,
- ✓ विपद्बाट प्रभावितलाई सुरक्षित र सम्मानजनक जीवनयापनका लागि आधारभूत सहयोगको प्रत्याभूति गर्नु,
- ✓ उपलब्ध न्यूनतम साधन-स्रोतको अधिकतम उपयोग गर्दै साधन-स्रोतको खोजी गरी नेपाल सरकारबाट भएका निर्णयको कार्यान्वयन गर्न सरोकारवाला निकाय तथा सघंसंस्थासँग प्रभावकारी समन्वयको सुनिश्चितता गर्नु,
- ✓ विकास प्रक्रियामा जोखिम न्यूनीकरण विधिलाई मूल प्रवाहीकरण गरी विपद्जन्य जोखिम कम गर्न र विपद्पछिको पुनर्लाभ प्रक्रियालाई अघि बढाउने आधार तयार गर्नु र जिल्लाको विपद् तथा जोखिमको अवस्थालाई मापन गर्नु ।

६. पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजनाको औचित्य :

विपद्बाट प्रभावित समुदायलाई सहयोगको आवश्यकता पर्दछ र सहयोग कार्यलाई जतिसक्दो छिटो र छरितो गराउनु पर्दछ जसले गर्दा थप क्षति हुनबाट बचाउन सकिन्छ । विपद् व्यवस्थापनका ३ वटा चरणहरु हुन्छन् । पहिलो चरण विपद् अघि गरिने व्यवस्थापन पूर्वतयारी र क्षति न्यूनीकरणका कार्यहरू पर्दछन् दोस्रो चरण विपद् भैरहको बेलामा खोज उद्धार तथा आपतकालिन आवास र राहत भने तेश्रो चरणमा विपद् पछिको उद्धार तथा राहत, पुनर्स्थापना र पुनर्निमाणका गतिविधिहरू, राहत प्रतिकार्यमा गरिने लगानी र प्रतिफलभन्दा विपद्पूर्व न्यूनीकरण र पूर्वतयारीका गतिविधिहरु संचालन गर्न सकिएमा विपद्पश्चात हुने असर ६ गुणाले कम हुन्छ भने मान्यता अध्ययनहरूले देखाएको छ । यद्यपि विपद्लाई कुनै सावधानी वा लगानीले जोखिम मुक्त बनाउन भने कठिन छ । तर पनि विपद् पूर्व गरिने न्यूनीकरण र पूर्वतयारीका कार्यहरूलाई महत्वका साथ कार्यान्वयन गरिनु पर्दछ । यो योजना विपद्पश्चात संचालन गरिने राहत प्रतिकार्यका गतिविधिहरू संचालन गर्नका लागि निर्माण गरिएको भएता पनि विपद् पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्यको सन्दर्भमा पनि उपयोगी छ । यो कार्ययोजना मुख्यतः नरैनापुर गाउँपालिकामा बर्षेनी हुने बाढी र आगलागी लगायतका विपद्बाट प्रभावित समुदायमा न्यूनतम मानवीय सहायताहरू पूर्ति गर्नका निमित्त समयमै र समन्वयात्मक ढंगले मानवीय सहयोग उपलब्ध गराईविपद्बाट हुने तत्कालिन असरहरूलाई कम गराउने यौचित्यका साथ तयार गरिएको छ । हुनतः शीतलहर, खडेरी लु, महामारी, भूकम्प जस्ता विपद्हरूलाई पनि केही भए पनि यस योजनामा समेट्न खोजिएको छ ।

७.योजना तर्जुमा गर्दा अवलम्बन गरिएको प्रक्रिया :

विपद् पूर्वतयारी तथा प्रतियकार्य योजना तर्जुमा गर्ने क्रममा स्थानिय विपद् व्यवस्थापन समिति खजुराको बैठक सहमति र सहकार्य अनुसार वडा स्तरीय समिति र विषयगत क्षेत्रहरुसँग बिभिन्नचरणमा भएको छलफल र अन्तरक्रियाहरूको आयोजना गरिएको छ । यसैगरी स्थानिय सरोकारवाला निकाय, विषयगत अगुवाहरुसँग पनि पटक-पटक बसी योजनाका बिभिन्न पक्षहरुमा छलफल गरिएको छ । बैठकहरूमा गाउँपालिका स्थित विपद् व्यवस्थापनसँग आवद्ध सरोकारवाला निकायहरूबाट आर्थिक र प्राविधिक सहयोग गर्ने काम भएको छ । यसैगरी पालिका स्तरमा निर्माण निर्माण गरिएका प्रोफाइल, निति नियम तथा आकस्मिक योजनाहरूलाई आधार मानेर अझ प्रभावकारी रुपमा कार्यान्वयन गर्न गराउँन यो योजना तयार गरिएको छ ।

विपदको क्षेत्रमा काम गर्ने निकायहरूका लागि तयार भएको मानवीय घोषणा (स्फेयर) पत्रले निर्दिष्ट गरेको मार्ग निर्देशन र न्यूनतम मापदण्ड अनुसारको प्रक्रियालाई योजना तयार गर्न संकटासन्ता क्षमता विश्लेषण तालिम, समुदायमा आधारित प्रकोप जोखिम न्यूनिकरण तालिम लगायत मनसुन पूर्वतयारी कार्यशाला जस्ता प्रक्रियाहरु अवलम्बनगरिएको छ साथै यसमा समावेश गर्नु पर्ने अन्य आवश्यक विषयबस्तुलाई पनि समेट्ने प्रयास गरिएको छ ।विपद् प्रतिकार्य योजना तर्जुमा गर्ने क्रममा विगतमा यस क्षेत्रमा भएका विपदका घटना र उद्धारका अनुभवलाई समेत सिकाईका रुपमा लिई र विषयगत क्षेत्रहरूको छलफल र अन्तरक्रियाहरूको आयोजना गरिएको छ ।

८.स्रोत नक्साकंन-उपलब्ध स्रोतहरु थप आवश्यकता:

बाढी, डुबान, आगलागि, खडेरी, महामारी जस्ता प्रकोपको सामना गर्न खजुरा गाउँपालिकामा चाहिएको मात्रामा श्रोतहरु उपलब्ध नभएता पनि विपद् पर्दाको समयमा सकोकारवाल निकायहरुसँगको समन्वय र सहकार्यमा प्रतिकार्य गर्दै आई रहेको छ । विगतका बर्षहरुका विपद्हरुबाट सिकिएका पाठका आधारमा यो गाउँपालिकाका क्षेत्रहरु विभिन्न खाले विपदको सामना गर्नका लागि सम्भाव्य क्षेत्रहरुमा

बढि सतर्कता देखाउन जरुरी देखिएको छ र गाउँपालिकाका केही जोखिम क्षेत्रमा अझै थप प्रयास हुन आवश्यक देखिएको छ । यस्ता समस्या आउनु भन्दा पहिला नै गाउँपालिका स्तरमा बिभिन्न विषयक जनचेतनामुलक गतिविधिहरु गर्ने गरिन्छ । गाउँपालिकामा सुविधा भए पनि प्रभावकारी नभएको र विपदको बेलामा हाल विद्यमान क्षमता समेत अपुग देखिएको छ ।

गाउँपालिकामा बाढी, आगलागी तथा अन्य प्रकोपको समयमा आवश्यक पर्ने खोज तथा उद्धार तालिम प्राप्त जनशक्ति, सामाग्रीहरुको अझै पनि पर्याप्तता छैन् । त्यस्तै दमकलको व्यवस्थापन भए पनि गोदाम घर, हेभी इक्युपमेन्टहरु, पानि वोक्ने ट्याङ्गर गाउँपालिकामा उपलब्ध छैनन् । सरकारी स्वामित्वमा नभएपनि निजी क्षेत्रबाट यस्ता साधनहरु लिन सक्ने सम्भावना भने देखिएको छ । नरैनापुर गाउँपालिकाका बिभिन्न वडागत संकटतासन्नता, क्षमता विश्लेषण विवरण यस प्रकार छ ।

क) प्रकोपको तुलनात्मक बिवरण :

क.स.	समस्याहरु	बिगतको अबस्था	बर्तमान अबस्था	तत्कालीन अबस्थाको प्रभाव
१	प्रकोपहरु	➢ वाढी ➢ आगलागी ➢ माहामारी(रोग ब्याधी) ➢ खडेरी ➢ आँधिहुरी	➢ बाढी जाने क्रममा बृद्धि, ➢ महामारी, झाडापखाला, आँखा कान पाक्ने, आगलागी, ➢ हावाहुरी, पानी कम पर्ने कहिलेकाही एक्कासी बढी पर्ने	➢ स्वास्थ्य समस्याहरु , ➢ गास वासमा असर, ➢ खानेपानीको समस्या, पानीमा प्रदुशित(आर्सेनिक, आइरन, जिवाणु) ।
२	संकटासन्नता	➢ समयमा वर्षा नहुनु ➢ जनचेतनाको अभाव ➢ खोलाको छेउा वस्ती नभएको । ➢ तटवन्द नभएको । ➢ स्वास्थ्य सेवाको सुविधा थिएन, ➢ जिबिकोपार्जनका श्रोतहरु सुरक्षित थिए । ➢ उच्च बाल जन्मदर।	➢ सुख्खाका कारण गर्मी बढ्दै गएको छ, ➢ लामखुट्टेको अतयाधिक बृद्धि भएको छ, ➢ खेति लगाउने समयमा पानी नपर्नाले उत्पादन कम हुन थालेको, ➢ खेती पाक्ने समयमा परिबर्तन आएको,(छिटो पाक्ने धानका जातहरु लगाउने गरेका) ➢ मानिसमा नयाँ रोगहरु (उच्च रक्तचाप, मधुमेह, दम) देखिन थालेका छन, ।	➢ पानी पर्ने सिजनमा परिबर्तन भएकोले खेती लगाउने समयमा केही परिबर्तन भएको ➢ तापक्रम बृद्धि भएको छ ➢ लामखुट्टे लाग्नेक्रममा बृद्धि हुन थालेको छ । ➢ खडेरीले बालीनाली तथा फलफुलका नफल्ने किरा लाग्ने ।
४	जिबिकोपार्जन प्रणाली/ श्रोतहरु	➢ कम खेती तथा पशुपालन, ➢ सडकको पहुँचमा नभएको ➢ बिद्युतको व्यवस्था	➢ खेती, पशुपालन, व्यवसायमा बृद्धि ➢ बैदेशिक रोजगार(खाडी मुलुकमा काम गर्न जाने क्रम बृद्धि)	➢ किसानहरु नगदे वालीमा आकर्शित भएका छन ➢ छिटो पाक्ने खालका धान

क.स.	समस्याहरु	बिगतको अबस्था	बर्तमान अबस्था	तत्कालीन अबस्थाको प्रभाव
		कम ➢ उद्योग व्यवसाय र व्यवसाहिक खेति प्रणाली थिएन	➢ ब्यापार/किराना पशल ➢ कच्ची सडकबाट ग्राभेल, कालोपत्रेमा पहुँच पुगेको छ ➢ बिद्युतको ब्यवस्था छ।	लगाउने गरिएको छ। ➢ रसायनीक मल प्रयोगमा बृद्धि ➢ खेतिबालीका रोगहरुमा बृद्धि ➢ पक्कि सडकको बृद्धि ➢ ब्यापार तर्फ उन्मुख हुने ➢ बिद्युतिय सामाग्रीहरु प्रयोगमा बृद्धि भएको छ।
५	पुर्ब सुचना	➢ माथील्लो भागमा कालो बादल आएमा पानी पर्ने सकेंत ➢ गर्मीको महसुस धेरै भएमा, भ्यागुताहरु कराएमा पानी पर्ने सकेंत तथा बाढी आउन सक्ने जानकारी, ➢ चौकीदार मार्फत जानकारी	➢ ३ दिनको बाढी पूर्वानुमानो विकास, ➢ माथिल्लो क्षेत्रमा पानी परेमा बाढी आउने सूचना सम्बनधित क्षेत्रमा उपलब्ध गराइने, ➢ रेडियो तथा टेलिभिजनद्धारा पूर्वसूचनाका आधारमा सन्देश प्रशारण गर्ने गरको र मौसम सम्वन्धि समाचार सुनेर समुदायमा जानकारी गराउने गरिएको ➢ बाढी पूर्वसूचना मोवाईल एस.एम.एस.मार्फत सर्तकता गराउने, ➢ साइरन मार्फत सुचना दिने गरिएको	➢ बाढी सम्वन्धि पुर्ब सुचानाका लागी समुदायमा भएको साइरन, मोबाइल एस.एम.एस.,फोन बाट सूचना दिने पद्धतीको विकास, ➢ मोवाईलबाट पनि सुचना सम्प्रेशण गर्ने, ➢ समूदायका तालिम प्राप्त स्वंमसेवकलाई परिचालन,

परिच्छेद २
विपद् जोखिमको अवस्था

२.१. विभिन्न प्रकोपबाट भएका क्षति र जोखीम क्षेत्र :

खजुरा गाउँपालिकामा भएको भौतिक, सामाजिक र धारणगत संकटासन्नता र कमजोर क्षमताका कारण बहुप्रकोपको अवस्थामा रहेको छ । बाढीरडुवान यस गाँउपालिकाको मुख्य प्रकोप तथा समस्याको रुपमा रहेको छ । राप्ति नदि, र डुडुवा खोला अवस्थित गाउँपालिका समथर भू-धरातल, उचित पानीको निकास नभएका कारण वर्षेनी बाढी, डुवान तथा कटानको समस्याबाट प्रभावित रहने गरेको छ । विपद्को ऐतिहासिक अवस्था विश्लेषणको आधारमा यस गाउँपालिकामा बाढी तथा डुवानले वडा नं. १, २, ३, ४ , ५, ६, ७ र ८ लाई बढी प्रभाव पारेको देखिन्छ जुन घटनाबाट धैरै जनाको ज्यान गएको छ भने करोडौ आर्थिक तथा भौतिक क्षति भएको पाईन्छ । २०७१ र २०७४ मा आएको बाढीले गाउँपालिकाको वडा नं १, २, ३, ४ , ५, ६, ७ र ८ मा सयौविगाहा धानखेती नष्ट गरेको थियो । पश्चिम मानखोला, किरण नाला, पेटारी नालाले बाढीको जोखिम निम्त्याउने गरेता पनि अन्य सहायक खोलाहरुमातटवन्धका अभावका कारण डुवानमा पर्ने गरेका छ । घरको अवस्थिती र आगोजन्य सामाग्रीको प्रयोगलाई हेर्दा वडा न१, २, ३, ४ , ५, ६, ७ र ८ बढी जोखिममा देखिन्छ जहाँ घरधुरीहरु फुसको छानो भएको र एकै स्थानमा झुरुप्प रहेको छ जो आगालगीको बढी जोखिममा रहेको छ । अब्यवस्थित विद्युत प्रयोजन तथा लापरवाहीका कारण पनि मानिसहरुकोज्यान जाने गरेको छ ।सडक सञ्जालको सन्दर्भमा निर्माण भएको हुलाकी राजमार्ग वार्ड नं. ३ र ७ हुँदै जाने भएकोले सडक दुर्घटना अर्को जोखिमको अवस्था रहेको छ । यस गाउँपालिकाको अर्को समस्याको रुपमा आगलागी देखिन्छ, सचेतनाको अभाव, लापरवाही र एकै स्थानमा जोडिएर बनेका घरहरु, फुस लगायतका सामाग्रीको प्रयोगबाट बनेका घरहरु, परम्परागत सोच, गुइठाँलाई इन्धनका रुपमा प्रयोग गरिने परम्परा, बालीभित्राइसके पश्चात मलका लागि लगाईने डडेलो र असुरक्षित विद्युत प्रयोजन गर्ने अभ्यासका कारण आगलागी अर्को प्रकोपको रुपमा रहेको छ ।स्वास्थ्य समस्यामा विशेषत झाडापखला, आँखा तथा छालाको संक्रमण, दिर्घरोग, महिला तथा किशोर किशोरी प्रजनन स्वास्थ्य, डेन्गु निमोनिया तथा श्वासप्रश्वास समस्या जस्ता समस्याहरु बढी हुने गरेको देखिन्छ । परिवार नियोजन प्रतिको नकरात्मक सोच, महिनावारी ब्यवस्थापनमा कमजोरी तथा नकरात्मक अवधारणा, प्रजनन् स्वास्थ्य प्रति सचेतनामा अभाव, बाल विवाह तथा सार्वजनिक तथा घरायसी तहमा प्रजनन स्वास्थ्य सेवा पहुँचमा अभावले गर्दा प्रजनन उमेरका महिला तथा किशोरीहरुको स्वास्थ्य समस्या थप समस्याको रुपमा रहेको छ ।नियमित सरसफाईको अभाव, शौचालय प्रयोगमा कमी, अब्यवस्थित ठोस तथा तरल फोहर ब्यवस्थापन संयन्त्र, ढल निकासको समस्या, पानी निकासको समस्याबाट सिर्जत डुवानको समस्या, मौसममा आएको फरकपना, खानपीन ब्यवहारमा आएको परिवर्तन, खुला खाद्य पदार्थको वेचविखन तथा प्रयोग, सचेतनामा आभाव जस्ता कारणले सरसफाई अभाव देखिएको छ भने स्वास्थ्य सेवा पहुँचमा अभाव र परम्परागत सोचका कारणले समुदायहरुमा स्वास्थ्य समस्याको उच्च जोखिममा रहेको पाइन्छ, फलस्वरुप झाडापखाला, डेन्गु, आखाँ तथा छालाजन्य दिर्गरोग र प्रजनन स्वास्थ्य समस्याहरुको प्रकोप सबै वडाहरुमा रहेको छ ।

२.२. प्रकोप विश्लेषण :

खजुरा गाउँपालिकाको विपद्को ऐतिहासिक विवरण, समुदायको अनुभव, वर्तमान जोखिमको अवस्था र संकटासन्नताको आधार, प्रकोप तथा यसका जोखिमहरु र जलवायू परिवर्तनको प्रभावलाई विश्लेषण गर्दा मुख्य रुपमा भूकम्प, बाढी, खहरे बाढी, डुवान/कट्टान,आगलागी,सर्पदंश,हावाहुरी,चट्यांग,स्वास्थ्य समस्या (झाडापखाला, डेन्गु, फ्लु, महिला प्रजनन स्वास्थ्य र दिर्घरोग) सडक दुर्घटना, विद्युत शर्त, चट्याङ, सितलहर, तातोहावा (लु लाग्नु), जंगली जनावरको समस्या, मौषमी सुख्खा खडेरी जस्ता

प्रकोपको जोखिम बढी रहेको पाइन्छ भने, छाडा पशु चौपाया र विभिन्न वाली तथा पशुरोगहरुसमेतले जनजिवन प्रभावित गर्ने रहेको छ । यस विश्लेषणले गाउँपालिकामा १२वटा विभिन्न प्रकोपहरु रहेको र सोको जोखिम फरक फरक वडाहरु तथा समुदायमा फरक रहेको पाईन्छ तथापी यो योजनाले समग्र गाउँपालिकालाई सम्वोधन गर्ने भएकाले मुख्य मुख्य ६वटा प्रकोपलाई स्तरिकरण गरिएको छ । यस अन्तर्गत बाढी प्रमुख प्रकोपको रुपमा देखिएको छ, भने विगतका घटना र भविश्यमा हुन सक्ने जोखिमताको आधारमा आगलागी दोस्रो जोखिमका रुपमा लिइएको छ भनेसर्पदंश तेस्रो समस्याका रुपमा स्तरिकरण भएको छ ।हावाहुरी लाई चौथो जोखिमको रुपमा स्तरिकरण भएको छ । स्वास्थ्य समस्याहरु (प्रजनन स्वास्थ्य समस्या, छालाजन्य रोग, फ्लु, झाडा पखला र दिर्घरोग),लाई पाचौ प्रकोपको रुपमा स्तरिकरण भएको छ यसरी नै शितलहर लाई छैटौ प्रकोपको रुपमा स्तरिकरण भएको छ । सडक दुर्घटना साँतौ जोखिमको रुपमा स्तरिकरण भएको छभने सुक्खा खडेरीलाई आठौ प्रकोपको रुपामा स्तारिकरण गरिएको छ । नेपालको भौगोलिक अवस्थिती, नेपालको विगतको अनुभव र भविश्यमा हुन सक्ने सम्भावनाको आंकलन र नेपाल सरकारको नीतिगत ब्यवस्था अनुसार भूकम्पको जोखिमलाई स्तरिकरणमा नराखिएता पनि यस जोखिमलाई जुनसुकै भौगोलीक अबसथामा पनि पहिलो जोखिमको रुपमा लिइएको छ ।

वातावरणमा आएको परिवर्तन सँगै बढेको मौषमी शुख्खा खडेरी, तातोहावा, हावाहुरी र शितलहर यस गाउँपालीकाको बढ्दो समयाका रुपमा आएको छ । एकातिर मनसुनको समयमा हुने अतिवृष्टिले अधिकांश क्षेत्र डुवानमा पार्ने गरेको देखिन्छ भने हिउदे वर्षामा आएकोकमी र सिंचाईको उचित प्रवन्ध नहुँदा मौषमी सुख्खाले कृषि उत्पादनमा प्रत्यक्ष असर गरेको छ । त्यस्तै मौसममा आएको फेरबदलका कारण सुख्खा समयमा वृद्धि, शितलहरमा वृद्धि, तातो हावा चल्ने र बालीनाली तथा पशुपक्षीहरुमा नयाँ रोगहरुको संक्रमण देखिएको छ ।

समस्या/ प्रकोप	कारण	कारक तत्व	प्रभाव	जोखिम न्यूनीकरणका लागि पहिचान भएका उपाय
भूकम्प	सचेतनाको अभाव, कमजोर संरचना निर्माण, पूराना संरचनाहरु, नीति कार्यान्वयनमा समस्या, क्षमताको अभाव, पूर्वतयारीको कमी अब्यवस्थित शहरीकरण बसाई सराईको चाप	भौगोलिक अवस्थिती भू(धरातलको वनोट परम्परागत मान्यता, अवसरको कमी, नीतिगत अस्थिरता (भौतिक, सामाजिक, धारणगत)	घाईते मृत्यु, भौतिक संरचानाको नष्ट, पशुचौपाया क्षती, प्राकृतिक सम्पदा ध्वस्त, आर्थिक अभाव, खाद्य समस्या, आन्तरिक द्वन्द्ध, महिला हिंसा	सुचना शिक्षा समाग्रीको विकास र वितरण, विद्यालय शिक्षा कक्षा, रेडियो तथा मोवाइल सुचना प्रणालीको विकास, नीति निर्माण, नीति कार्यान्वयन पुर्व तयारी (सिप, साधान र स्रोत) प्राथमिक उपचार, खोज तथा उद्धार तालिम तथा समाग्रीको ब्यवस्थापन, आकासिमक कोष ब्यवस्थापन, भवन आचारसंहिताको पालना, सुरक्षित स्थान पहिचान, प्रवलिकरण तथा भुकम्प प्रतिरोधात्मक नीजि तथा सार्वजनिक संरचनाको निर्माण, सडक विस्तार तथा विकास, कृत्रिम घटना अभ्यास,
बाढीर	नदि किनारमा	कमजोर भु	घाईते, मृत्यु	वृक्षारोपण तथा वन फडानी रोक्ने

डुवान	बस्ती, सचेतनाको अभाव, पूर्वसुचनाको कमी, प्राकृतिक स्रोतको दोहन, वन विनास, पानि निकासमा अवरोध, अतिवृष्टी, परम्परागत खेती प्रणाली अव्यवस्थित बसाई सराई, अविरल वर्षा,	वनोट, समथर जमिन, अवसरको कमी, नीतिगत अस्थिरता (भौतिक, सामाजिक, धारणगत)	भौतिक, संरचानाको नष्ट पशुचौपाया क्षती प्राकृति सम्पदा, खेतीयोग्य जमिन क्षती, झाडापखला, छालारोग, खाद्य आभाव, कुपोषण, महिला हिंसा,	सुचना शिक्षा समाग्रीको विकास र वितरण, विद्यालय शिक्षा कक्षा, रेडियो तथा मोवाइल सुचना प्रणालीको विकास, पूर्व सुचना प्रणालीको विकास, अभिवृद्धि, न्यूनिकरणको उपायको स्थापना,सुरक्षित स्थानको पहिचान गर्नेपुर्व तयारी (सिप, साधान र स्रोत) प्राथमिक उपचार, खोज तथा उद्धार तालिम तथा समाग्रीको व्यवस्थापन, आकास्मिक कोष व्यवस्थापन, कृत्रिम घटना अभ्यास, सेवा प्रदायक सम्वन्धि आकास्मिक सम्पर्कको प्रचार प्रसार
आगलागी	सचेतनाको अभाव, आगोजन्य निर्माण सामाग्रीको प्रयोग, परम्परावादी बसोबास, सुख्खा मौसम, हुरीवतास, लापरवाही, अव्यवस्थित विद्युतिकरण, केटा केटीको पहुँचमा आगजन्य बस्तु राख्नु, परम्परागत सोच, हेलचक्राई, खेतबारीमा डडेलो लगाउने प्रचलन	परम्परागत धारण, , कमजोर आय स्रोत, परम्परागत भौतिक संरचना (भौतिक, सामाजिक, धारणागत)	जनधनको क्षति, भौतिक संरचनाको नास, विस्थापित, बसाईसराई र आर्थिक क्षती, खाद्य समस्या, मानिस हरु घाइते अपाङ्ग, तथा मृत्यु हुने ।	आगोजन्य बस्तु राख्नमा होसीयारी, विभिन्न तालिम तथा गोष्ठीबाट दक्ष जनशक्ति तथा जनचेतनामा बृद्धि, पुर्व तयारी, पोखरी तथा ट्यांकीको निर्माण, सुरक्षित बसोवासको व्यवस्था, अग्नी रेखाको निर्माण, दमकलको सेवामा वृद्धि, आग नियन्त्रणटोली गठन, दक्षता वृद्धि तथा परिचालन
सर्पदंश	घरवरपर सरसफाईको कमी, सजगतामा कमी, उपचार सेवाको पहुँचमा	परम्परागत धारण, कमजोर आर्थिक अवस्था,	घाईते, अपाङ्गता, मृत्य, आर्थिक क्षती, पारिवारिक तनाव	घरायसी तथा सामुदायिक सरसफाई अभियान, उपचार सेवामा स्तरोन्ती, पानी निकासको व्यवस्थापन, स्थानिय स्तरमा प्राथमिक उपचारको दक्षजनशक्ति तथा आकश्मिक

	कमी, लापरवाही, ताल तलैया तथा लामो समय पानी जमेर बस्ने स्थानका वरपर वस्ती	हेलचत्रकई (धारणगत, सामाजिक)		सामाग्रीको ब्यवस्थापन,
हावाहुरी	वातावरणमा आएको परिवर्तन, आर्थिक कमजोरी, पूर्वतयारीको अभाव	धारणागत सामाजिक र भौतिक	मृत्यु, वालीनाली तथा पशुपक्षीमा प्रभाव, खाद्य अभाव, स्वास्थ्यमा प्रभाव	पूर्वतयारीका उपायहरुको जोहो, मौसमी सुचना प्रणालीको विकास र विस्तार, स्थानिय टोल विकास संस्थाको परिचालनका माध्ययमबाट सचेतना अभियानको संचालन
स्वास्थ्य समस्या	सचेतना आभाव, ढल निकासमा समस्या तथा नहुनु, ठोस तथा तरल फोहोर ब्यवस्थापनमा कमी खुला दिसा पिसाव, प्लाष्टिक जन्य पदार्थको प्रयोग, जंगफुडको प्रयोगमा बृद्धि, ढल निकासमा अवरोध, र वातावरण प्रदुषण, स्वास्थ्य सेवा पहुँचमा कमी, सार्वजनिक शौचालयमा कमी तथा ब्यवस्थापन अभाव, विद्यालयमा छात्र छात्राको लागि अलग शौचालयको अभाव, परिवार	परम्परागत धारणा, नीतिगत अस्थिरता, स्वास्थ्य सेवाबारे जानकारीको अभाव (सामाजिक, धारणगत)	मृत्यु पारिवारीक तनाव, आर्थिक ब्ययभार, खाद्य आभाव, कुपोषण, बाल तथा मातृ मृत्यु, महिला हिंसा,	विभिन्न सरुवा रोगको वारेमा सुचना शिक्षा समाग्रीको विकास र वितरण, विद्यालय शिक्षा कक्षा, रेडियो तथा मोवाइल सुचना प्रणालीको विकास, खानेपानी शुद्धिकरण, पारिवारीक तथा सार्वजनिक शौचालयको व्यवस्था, पुर्व तयारी (दक्ष जनशक्ति, औषधी, प्रजनन स्वास्थ्य सामाग्री) ढल निकासको उचित प्रबन्ध, फोहर संकलन तथा ब्यवस्थापनको प्रवन्ध, फोहर संकलन र विसर्जनको स्थानको पहिचान स्थानिय टोल विकास संस्थाको परिचालन र उचित ब्यवस्थापन, सेवा प्रदायक सम्वन्धि आकास्मिक सम्पर्कको प्रचार प्रसार

	नियोजनमा गलत अवधारणा, छोरा र छोरीमा असमान व्यवहार, स्वास्थ्य सम्वन्धि परम्परागत धारणा,			
शितलहर	वातावरणमा आएको परिवर्तन, आर्थिक कमजोरी, पूर्वतयारीको अभाव	धारणागत सामाजिक र भौतिक	मृत्यु, वालीनाली तथा पशुपक्षीमा प्रभाव, खाद्य अभाव, स्वास्थ्यमा प्रभाव	पूर्वतयारीका उपायहरुको जोहो (दाउरा, खाद्य सामाग्री, तातो कपडा) मौसमी ासुचना प्रणालीको विकास र विस्तार, स्थानिय टोल विकास संस्थाको परिचालनका माध्ययमबाट सचेतना अभियानको संचालन
सडक दुर्घटना	सडक सुरक्षा जचेतनामा कमी, सडक मर्मत सम्भारको कमी छाडा पशुचौपाया, बाटो पार गर्ने उचित प्रवन्धको कमी, क्षमता भन्दा बढी भार बोक्नु मादक प्रदार्थ सेवन गरि सवारी चलाउँनु पुराना सवारी साधान र सवारी परिक्षण विना संचालन गर्नु । विद्यालय सडक नजिक तथा सडक पार गरी विद्यालय जानु पर्ने	भौगोलिक विकटता, साघुँरा तथा कच्ची सडक, नीतिको पालना अभाव, लापरवाही (भौतिक, सामाजिक, धारणागत)	घाईते, अपाङ्गता, मृत्यु, पशुचौपाया क्षती, आर्थिक क्षती	सामुदायिक तथा विद्यालय कक्षा, सुचना शिक्षा समाग्रीको विकास र वितरण, रेडियो तथा मोवाइल सुचना प्रणालीको विकास, नीतिगत कार्यान्वयनमा कडाई, सडक स्तरोन्ती तथा नयाँ निर्माण, सडक सुरक्षा संकेतहरुको मर्मत तथा निर्माण र स्थापना, पुर्व तयारी (सिप, साधान र स्रोत) प्राथमिक उपचार, सेवा प्रदायक सम्वन्धि आकास्मिक सम्पर्कको प्रचार प्रसार

	अवस्था,			
शुख्खा, खडेरी	वन जंगलको विनास, उचित सिचाई व्यवस्थापनमा कमी, परम्परागत खेती प्रणााली, बाताबरणमा आएको परिवर्तन, आगलागी, पानीका स्रोतहरु सुक्दै जानु, पानीको सतह घट्दै जानु, प्राकृतिक स्रोतको अनुचित र अत्याधिक प्रयोग	धारणागत, समाजिक र भौतिक	उत्पादनमा कमि खाद्य अभाव खानेपानीको समस्या, झाडापखला, फ्लु, छालारोग, आँखा संक्रमण जस्ता विभिन्न स्वास्थ्य समस्याहरु,	बृक्षारोपण, वन जंगलको संरक्षण अभियान, आवश्यकताको पहिचान अनुसार को सिचाई योजना निर्माण र संचालन, बैकल्पिक खेती प्रणालीको विकास र विस्तार, बेमौसमी खेतीमा प्रोत्साहन, पानीका स्रोतहरुको पहिचान र संरक्षण,

२.३ सङ्कटासन्नता स्तरीकरण :

खजुरा गाँउपालिकामा रहेको क्षमताका अभावका कारण विभिन्न वडा, समुदाय तथा बस्तीहरुमा भिन्न-भिन्न प्रकारका संकटासन्नताहरु रहेको पाईन्छ । बहुप्रकोपको सम्मुखता र प्रभावका आधारमा रहेका विभिन्न वडाहरुमा रहेको संकटासन्नताको तत्वलाई विश्लेषण गर्दा भौतिक, सामाजिक र धारणागत संकटासन्नताहरु रहेको पाईन्छ भने प्रकोपगत संकटासन्नता अनुसार जोखिमको अवस्था पनि फरक फरक रहेको छ । अव्यवस्थित शहरीकरण, कमजोर भौतिक संरचनाको निर्माण, भवन निर्माण आचार संहिताको पालना नहुँनु, पूर्वतयारीका कार्यहरुमा कमी, सचेतनामा कमी जस्ता कारणले भूकम्पप्रतिको संकटासन्नतामा वृद्धि गराएको छ । यस्तै बसाईसराई, अब्यवस्थित बसोबास, नदि किनारका बस्ती तथा खेतियोग्य जमिन, पानी निकासको अवरोधले सिर्जना गरेको डुवान, बाताबरणमा आएको परिवर्ततनका कारण हुने गरेको अतिवृष्टि, प्राकृतिक साधनको दोहन र जोखीम न्यूनिकरण तथा पूर्वतायरी कार्यहरुको कमी र अब्यवस्थित विकास निर्माणका कार्यका कारण गाउपालिकाका प्राय सबै वडाहरु बाढी, कटान तथा डुवानमा संकटासन्न रहेको छ ।बाढी तथा डुवानका कारण सबै वडाहरुका बस्ती संकटासन्न रहेका छन् । बाताबरणमा आएको परिवर्तन, खानपानमा आएको परिवर्तन, सचेतनाको अभाव, सेवा पहुँचमा

अभाव, शुद्धखानेपानीमा असमान पहुँच खानेपानी परिक्षण तथा शुद्धिकरण अभ्यासको कमी, विद्युतिय संचारहरुको सहज पहुँच, उचित ढल निकासीको अभाव, प्लाष्टिकजन्य सामाग्रीको बढी प्रयोग, तरल तथा ठोसजन्य फोहर ब्यवस्थापनको कमी, खुला खाद्य सामाग्रीको बेचविखन तथा प्रयोजन, धार्मिक मान्यता, सार्वजनिक स्थानहरु बाल, किशोरी, अपाङ्ग तथा महिलामैत्री नहुँनु र उनीहरुको विशिष्टकृत आवश्यकता परिपूर्णतामा अभाव जस्ता कारणले स्वास्थ्य समस्याको (झाडापखला, डेन्गु, प्रजनन स्वास्थ्य, आँखा तथा छाला जन्य रोगहरु, प्रजनन स्वास्थ्य समस्या) संकटासन्नता वृद्धि भएको छ ।बिरामी अवस्थामा स्वास्थ्य संस्था भएतापनि ठिक हुन्छ भनेर घरमानै बस्ने, झारफुक तथा धामी झाँक्री विश्वास, व्यक्तिगत तथा घरायसी सरसफाईमा कमी, अव्यवस्थित पशुपालन, शौचालय प्रयोगमा कमी, छाडा कुकुरको ब्यवस्थापन अभाव, जसको कारण दुर्गन्ध र झिंगा किराहरु फैलने, सरुवा रोग तथा झाडापखाला जस्ता रोगले असर गर्ने, ब्यवस्थित ढल निकासा अभाव जस्ता कारणले स्वास्थ्य तथा सरसफाईमा थप संकटासन्नता बढेको छ जसले गर्दा समुदायहरुको जोखिम बढ्दै गएको पाईन्छ । उमेर अवस्था, सचेतनाको कमी सेवा पहुँचमा वाधाका कारण बालबालिका वृद्धवृद्धा तथा किशोर किशोरीहरु निमोनिया तथा रुघाखोकी, आँखा तथा छालाजन्य समस्या, झाडापखाला, डेन्गु र प्रजनन स्वास्थ्य समस्यामा बढी संकटासन्न रहका छन् ।

समुदायमा आगलागी, हावाहुरी र खडेरी जस्ता समस्याले बढि दुःख दिन थालेको पाईन्छ । अचानक ठुलो हावाहुरी चल्नु, घरको छाना बलियो नहुनु, घरको छाना खरको हुनु जस्ता कारणले गर्दा हावाहुरीको प्रकोपमा वस्तीहरुमा भौतिक संकटासन्नता बढी देखिन्छ । सिंचाई संयन्त्र प्रभावकारी नहुनु, समयमा पानी नपर्नु, सुख्खा मौषमको अवधि बढ्नु जस्ता कारणले खडेरीको संकटासन्नता थपेको छ भने शुख्खा समयले तापक्रम भएको वृद्धिका कारण तातो हावा चल्ने, गर्मी अत्याधिक भई स्वास्थ्यमा समेत प्रतिकुल असर गरेको छ । यस प्रकारको संकटासन्नताको कारण सबै भन्दा बढि जिविकोपार्जनका माध्यमहरु बढी संकटासन्न रहेको पाईन्छ ।

त्यस्तै घरहरु बनाउँदा धेरै मात्रामा जैबिक सामाग्रीहरु जस्तै काठ, खरको प्रयोग भएको, सुख्खा मौषम बढ्ने गरेको, अब्यवस्थित विद्युतीकरण र प्रयोजन, जोडिएर बनाइएका घरहरु, मलका लागि बालीजन सामाग्रीहरु खेतबारी मानै डडेलो लगाउने प्रचलन र पूर्वतयारीको कमीका कारण घरायसी आगलागीको संकटासन्नता बढेको पाईन्छ भने आर्थिक कमजोरी, सचेतनाको अभाव, वातावरणमा आएको परिवर्तत, मौसम अनुसारकोसुचना सम्प्रेषण नहुनु र पूर्वतयारीको कमीले बालबालिका तथा वृद्धवृद्धाहरु शितलहरको बढी संकटासन्न रहेका छन् । जंगलफडानी तथा खाद्य अभावका कारण जंगली जनावर बस्ती तथा शहर तर्फ आउन बालीनालीहरुमा क्षती गर्ने, मानिससँगको बढी सर्म्पक हुँदा घरका खाद्य पदार्थखाईदिने तथा बालबालिका र अन्य ब्यक्ति समेतलाई आक्रमण गर्न सक्ने कारणले वडाहरुको जंगली जनाबरको सकटासन्न्ता वृद्धि भएको छ ।

स्थानीय विपद् तथा जलवायु उत्थानशिल योजना तर्जुमा निर्देशिका २०७४ अनुसार मानविय क्षती, प्रभावित परिवार संख्या, घरको क्षती, आर्थिक क्षती, खेतियोग्य भूमि तथा वनक्षेत्रको क्षती, सामाजिक क्षति, विगतमा भएका विपद्का घटनाक्रम, वाली लगाउने वा भित्राउने समयमा आएको परिवर्तन, तापक्रममा आएको परिवर्तन, जोखिमले भविश्यमा पार्नसक्ने असर, संस्थागत क्षमता, जनसंख्याको विश्लेषण, स्थानिय ज्ञान, सिप, क्षमता र प्रविधिलाई सुचक मानी यस गाँऊपालिकाको वडागत संकटासन्नता वर्गिकरण गरिएको छ । यस विश्लेषणको आधारमा डुडुवा गाँउपालिकाका वडा नं. २, ४, ६ र ८ बहुप्रकोपगत हिसाबले उच्च संकटासन्न रहेको छ । बिगत २० बर्ष अगाडीको विपद् र त्यसले

समुदायमा पारेको प्रभावको आधारमा तलको तालीकामा हरेक वार्डको संकटासन्नताको स्तरीकरण गरीएको छ तर यो समयान्तरमा क्षमता र श्रोत,सामना क्षमता, सम्मुखता र प्रभावका आधारमा फरक पर्न सक्छ त्यसैले यो हरेक दुई दुई बर्षमा मुल्यांकन गरी स्तर निधारण गरिनुपर्दछ ।

२.४.वडा तथा बस्तीहरुको संकटासन्न अवस्था

वडा नं.	प्रकोप	उच्च संकटासन्न	मध्यम संकटासन्नता	न्यून ंकटासन्नता
	बाढी	जलपोखरी		वडा का सबै बस्तीहरु,
	आगलागी	वीरपुर	वडा सबै बस्तीहरु खरका घरधुरीहरु	
	हावाहुरी	अधिकांश सबै बस्तीहरुमा जस्तापाता, खपडा र खरका घरधुरीहरु		
१	स्वास्थ्य, सरसफाई समस्या	वडा नं. १ का सबै बस्तीहरु		
	शितलहर	टोलका सबै घरधुरीहरु जसमा गरिब र अति विपन्न वर्गहरु		
	सडक दुर्घटना			
	सुक्खा खडेरी	सबै बस्तिहरु	सबै बस्तिहरु	
२	वाढि	गौघाट ,सि गाउ , गुरासपुर		
	आगलागी	गुरासपुर		
	सर्पदंश	सबै बस्तिहरु		
	हावाहुरी	वार्डका सबै घरधुरी		
	स्वास्थ्य तथा सरसफाई	वार्डका सबै घरधुरी	वार्डका सबै घरधुरी	

	समस्या			
	शितलहर	वडाको सबै टोलका घरधुरीहरु	वडाको सबै टोलका घरधुरीहरु	
	सडक दुर्घटना		रिमझिम चोक	
	सुक्खा खडेरी	सबै खेतियोग्य जमिन		
३	वाढि	मनकामना		
	आगलागी	बी गाउँ		
	सर्पदंश	सबै बस्तिहरु	सबै बस्तिहरु	सबै बस्तिहरु
	हावाहुरी	वडाको सबै टोलका घरधुरीहरु	वडाको सबै टोलका घरधुरीहरु	
	स्वास्थ्य र सरसफाई समस्या	सबै बस्तिहरु	सबै बस्तिहरु	सबै बस्तिहरु,
	शितलहर	वडाको सबै टोलका घरधुरीहरु	वडाको सबै टोलका घरधुरीहरु	
	सडक दुर्घटना		खजुरा बजार	
	सुक्खा खडेरी			
४	वाढि	सबै बस्तिहरु		इ,एफ गाउ
	आगलागी	सबै बस्तिहरु		देशि भण्डारीया
	सर्पदंश	सबै बस्तिहरु		
	हावाहुरी			

	स्वास्थ्य सरसफाई समस्या			
	शितलहर	वडाको सबै टोलका घरधुरीहरु	वडाको सबै टोलका घरधुरीहरु	
	सडक दुर्घटना	डी गाउँ		
	सुक्खा खडेरी	वडाको सबै टोलका घरधुरीहरु		
५	वाढी	बसन्तापुर, उठरापुर, मानखोला नजिकको क्षेत्र	बसन्तापुर, उठरापुर, मानखोला नजिकको क्षेत्र	
	आगलागी	बसन्तापुर, उठरापुर	बसन्तापुर, उठरापुर	
	सर्पदंश	वडाको सबै टोलका घरधुरीहरु	वडाको सबै टोलका घरधुरीहरु	
	हावाहुरी			
	स्वास्थ्य सरसफाई समस्या	वडाको सबै टोलका घरधुरीहरु	वडाको सबै टोलका घरधुरीहरु	
	शितलहर	वडाको सबै टोलका घरधुरीहरु	वडाको सबै टोलका घरधुरीहरु	
	सडक दुर्घटना	सबै खेतियोग्य जमिन		
	सुक्खा खडेरी			
६	वाढि	मनखोला छेउछाउ		

	आगलागी	गिजरा , उठरापुर		
	सर्पदंश			सबै बस्तिहरु
	हावाहुरी	वडाको सबै टोलका घरधुरीहरु	वडाको सबै टोलका घरधुरीहरु	
	स्वास्थ्य सरसफाई समस्या	गिजरा , उठरापुर		
	शितलहर	वडाको सबै टोलका घरधुरीहरु	वडाको सबै टोलका घरधुरीहरु	
	सडक दुर्घटना			
	सुक्खा खडेरी			
७	वाढी	बठवा, हनुमान चोक		
	आगलागी			
	सर्पदंश	वडाको सबै टोलका घरधुरीह		
	हावाहुरी	वडाको सबै टोलका घरधुरीहरु	वडाको सबै टोलका घरधुरीहरु	
	स्वास्थ्य सरसफाई समस्या			
	शितलहर	वडाको सबै टोलका घरधुरीहरु	वडाको सबै टोलका घरधुरीहरु	

	सडक दुर्घटना			
	सुक्खा खडेरी	सबै खेतियोग्य जमिन		
८	वाढि	दहवा चोक	खन चोक	वडाका सबै बस्तिहरु
	आगलागी	पुरवा, लिहार टोल		
	सर्पदंश	सबै बस्तिहरु		
	हावाहुरी			
	स्वास्थ्य सरसफाई समस्या	सबै बस्तिहरु		
	शितलहर			
	सडक दुर्घटना	वडा कार्यालयको क्षेत्र		
	सुक्खा खडेरी	सबै खेतियोग्य जमिन		

२.५ प्रकोप तथा त्यसबाट जोखिममा रहेका वस्तीहरु

वडा नं.	प्रकोप	उच्च संकटासन्न(टोल)
१	वाढी	जलपोखरी
	आगलागी	वीरपुर
	सर्पदंश	अधिकांश सबै बस्तीहरुमा जस्तापाता, खपडा र खरका घरधुरीहरु
	हावाहुरी	वडा नं. १ का सबै बस्तीहरु

	स्वास्थ्य समस्या	टोलका सबै घरधुरीहरु जसमा गरिब र अति विपन्न वर्गहरु
	शितलहर	सबै बस्तिहरु
	सडक दुर्घटना	
	सुक्खा खडेरी	
२	बाढी	गुरासपुर
	आगलागी	गौघाट ,सि गाउ , गुरासपुर
	सर्पदंश	वार्डका सबै घरधुरी
	हावाहुरी	वार्डका सबै घरधुरी
	स्वास्थ्य समस्या	वडाको सबै टोलका घरधुरीहरु
	शितलहर	
	सडक दुर्घटना	सबै खेतियोग्य जमिन
	सुक्खा खडेरी	मनकामना
३	बाढी	बी गाउँ
	आगलागी	सबै बस्तिहरु
	सर्पदंश	वडाको सबै टोलका घरधुरीहरु
	हावाहुरी	सबै बस्तिहरु
	स्वास्थ्य समस्या	वडाको सबै टोलका घरधुरीहरु
	शितलहर	
	सडक दुर्घटना	
	सुक्खा खडेरी	सबै बस्तिहरु
४	बाढी	सबै बस्तिहरु

	आगलागी	सबै बस्तिहरु
	सर्पदंश	
	हावाहुरी	
	स्वास्थ्य समस्या	वडाको सबै टोलका घरधुरीहरु
	शितलहर	डी गाउँ
	सडक दुर्घटना	वडाको सबै टोलका घरधुरीहरु
	सुक्खा खडेरी	
५	वाढी	बसन्तापुर, उठरापुर, मानखोला नजिकको क्षेत्र
	आगलागी	बसन्तापुर, उठरापुर
	सर्पदंश	वडाको सबै टोलका घरधुरीहरु
	हावाहुरी	
	स्वास्थ्य समस्या	वडाको सबै टोलका घरधुरीहरु
	शितलहर	
	सडक दुर्घटना	
	सुक्खा खडेरी	
६	वाढी	मनखोला छेउछाउ
	आगलागी	गिजरा , उठरापुर
	सर्पदंश	वडाको सबै टोलका घरधुरीहरु
	हावाहुरी	गिजरा , उठरापुर
	स्वास्थ्य समस्या	वडाको सबै टोलका घरधुरीहरु
	शितलहर	

	सडक दुर्घटना	
	सुक्खा खडेरी	
७	वाढी	बठवा, हनुमान चोक
	आगलागी	वडाको सबै टोलका घरधुरीह
	सर्पदंश	वडाको सबै टोलका घरधुरीहरु
	हावाहुरी	
	स्वास्थ्य समस्या	वडाको सबै टोलका घरधुरीहरु
	शितलहर	
	सडक दुर्घटना	सबै खेतियोग्य जमिन
	सुक्खा खडेरी	
८	वाढी	दहवा चोक
	आगलागी	पुरवा, लिहार टोल
	सर्पदंश	
	हावाहुरी	सबै बस्तिहरु
	स्वास्थ्य समस्या	
	शितलहर	
	सडक दुर्घटना	चमकदारपुर
	सुक्खा खडेरी	सबै खेतियोग्य जमिन

२.६. जोखिम न्यूनीकरण :

खजुरा गाउँपालिका भित्र रहेका विपद्जन्य सङ्कटासन्नता तथा जोखिम कम गर्न वडा तथा समुदायहरुको क्षमता अभिवृद्धि गर्नुपर्ने अवस्था रहेको छ । विशेषत गाँऊपालिकामा भूकम्प, बाढी तथा डुवान, आगलागी, स्वास्थ्य समस्या (झाडापखला, डेन्गु, प्रजनन स्वास्थ्य समस्या, आँखा तथा छालाजन्य संक्रमण) शितलहर, सडक दुर्घटना,खडेरी,विद्युत करेन्ट, जंगली जनावरको समस्याकोउच्च जोखिम रहेको छ भने हावाहुरी, सर्पदंश, छाडा पशुचौपाया चट्याङ र कुकुर टोकाईको जोखिम मध्यम रहेको छ तसर्थ जोखिमताको आधारमा न्यूनिकरणका उपायहरुलाई गाँऊपालिकाको विकास योजनासँग एकिकृत गरि संचालन गर्नुपर्ने देखिन्छ । जोखिम न्यूनिकरणका लागि गाँऊपालिकाको स्थानिय स्रोत तथा बाह्य निकायहरुसँगको समन्वय तथा आर्थिक सहकार्यमा जोड दिनुपर्ने देखिन्छ । जोखिम न्यूनिकरणका लागि निम्न गतिविधिहरुलाई प्राथमिकताकोआधारमा संचालन गर्दै अगाडी बढ्नुपर्ने आवश्यकता रहेको छ ।

प्राथमिकता क्रम	प्रमुख समस्या तथा जोखिम	व्यवस्थापनका क्रियाकलाप	मुख्य जिम्मेवारी		स्रोतको व्यवस्था		समय अवधि
				जम्मा बजेट	आन्तरिक	बाह्य सहयोगी)	
१	भूकम्प	१) कम्तिमा ५० परिवारलाई व्यवस्थापन गर्न सक्ने २ वटा भुकम्प प्रतिरोधात्मक सुरक्षित आवास केन्द्रको निर्माण २) हरेक भौतिक पूर्वाधार निर्माण गर्दा भुकम्पीय दृष्टिकोणबाट सुरक्षित गर्ने । ३) भूकम्प प्रतिरोधी	स्था.वि.त था ज.उ समिती, गाउँपालिका		भवन डिभिजन कार्यालय, निर्माण व्यवसायी संघ, उद्योग बाणीज्य संघ र अन्य पेशागत संघ संगठनहरु	प्रदेश सरकार, दातृनिकायहरु, विकासका साझेदार निकायहरु तथा गैह्र सरकारी संस्थाहरु	२ वर्ष

		निर्माणका लागि दक्ष जनशक्ति उत्पादन गर्ने (डकर्मी तथा सिकर्मी तालिम ४ वटा) ४) सार्वजनिक भौतिक संरचनाहरुको भूकम्प प्रतिरोधी क्षमताको लेखाजोखा तथा विश्लेषण गरी, आवश्यकता अनुसार सवलीकरण गर्ने ।					
२	बाढी र डुवान	१) भारतसँग नीतिगत तथा कार्यगत सहमतीका लागि संघिय सरकार र प्रदेश सरकारसँग पहल २) पूरानो बाधँहरुको क्षमता विश्लेषण ३) नयाँ बाँध र स्परहरुको निर्माण ४) वृक्षारोपण ५) बाढी पूर्वचेतावनी प्रणालीको स्थापना ६) डुवान क्षेत्रमा पानि निकासका लागि नहर तथा कूलोको निर्माण ७) सुरक्षित स्थानको पहिचान र व्यवस्थापन	स्था.वि.त था ज.उ समिती/ गाउँपालिका		गाँऊपालिका जिल्ला विपद् व्यवस्थापन समिति	प्रदेश सरकार, दातृनिकायहरु, विकासका साझेदार निकायहरु तथा गैह्र सरकारी संस्थाहरु	१ वर्ष १ वर्ष २ वर्ष १ वर्ष १वर्ष २ वर्ष २ वर्ष
३	आगलागी	१) मौसमी सुचना सम्प्रेषण, २) पूर्वतयारीका लागि सिप तथा सामाग्रीको व्यवस्था, ३) पानी संकलन ट्याङ्की निर्माण, ४) दमकलको सेवाको	स्था.वि.त था ज.उ समिती/ गाउँपालिका वडा विपद् व्यवस्थापन समिति		गाउँपालिका जिल्ला स्थित सुरक्षा निकाय	प्रदेश सरकार, दातृनिकायहरु, विकासका साझेदार निकायहरु तथा गैह्र सरकारी	२ वर्ष

		व्यवस्था, ५) आग नियन्त्रणटोली गठन, दक्षता वृद्धि तथा परिचालन				संस्थाहरु	
४	सर्पदंश	१) घरायसी तथा सामुदायिक सरसफाई अभियान, २) सर्पदंश उपचार केन्द्र सथापना गरी संचालन ३) पानी निकासको व्यवस्थापन, ४) स्थानिय स्तरमा प्राथमिक उपचारको दक्षजनशक्ति तथा आकश्मिक सामाग्रीको व्यवस्थापन,	स्था.वि.त था ज.उ समिती/ गाउँपालिका, वडा विपद् व्यवस्थापन समिति		गाउँपालिका	प्रदेश सरकार, दातृनिकायहरु, विकासका साझेदार निकायहरु तथा गैह्र सरकारी संस्थाहरु, नेपाली सेना	१ वर्ष
५	हावाहुरी	१) हावाहुरी प्रतिरोधि संरचना निर्माण सिप विकास, २) बैकल्पिक बालीको विकास, ३) मौसमी सुचना प्रणालीको विकास, सुरक्षित उपायहरुको प्रचार प्रसार, ४) सुचना शिक्षा, संचार सामाग्रीको विकास र विस्तार, ५) प्राथमिक उपचार सिप र सामग्रीको व्यवस्था, ६) बृक्षरोपण	स्था.वि.त था ज.उ समिती/ गाउँपालिका वडा विपद् व्यवस्थापन समिति		गाउँपालिका,कृष विकास शाखा	प्रदेश सरकार, दातृनिकायहरु, विकासका साझेदार निकायहरु तथा गैह्र सरकारी संस्थाहरु	२ वर्ष
६	शितलहर तथा	१) मौसमी सुचना प्रणालीको विकास र	स्था.वि.त था ज.उ		गाउँपालिकास्	प्रदेश सरकार,	बार्षि

	चिसो	विस्तार, २) स्थानिय टोल विकास संस्थाको परिचालनका माध्ययमबाट सचेतना अभियानको संचालन ३) सामुहिक आगो ताप्ने तथा न्यानो कपडाहरु लगायतका सामाग्रीको वितरण ४) आर्थिक कमजोर भएका बस्ती तथा टोलहरुमा तातो खानेकुराहरु वितरण	समिती/ गाउँपालिका वडा विपद् व्यवस्थापन समिति		वास्थ्य र सामाजिक विकास शाखा	जिल्ला विपद् व्यवस्थापन समिति, दातृनिकायहरु, विकासका साझेदार निकायहरु तथा गैह्र सरकारी संस्थाहरु	क रुपमा
७	सडक दुर्घटना	१) सामुदायिक तथा विद्यालय कक्षा, २) सुचना शिक्षा समाग्रीको विकास र वितरण, रेडियो तथा मोवाइल सुचना प्रणालीको विकास, ३) नीतिगत कार्यान्वयनमा कडाई, ४) सडक स्तरोन्ती तथा नयाँ निर्माण, ५) सडक सुरक्षा संकेतहरुको मर्मत तथा निर्माण र स्थापना, ६) पुर्व तयारी (सिप, साधान र स्रोत) प्राथमिक उपचार, ७) सेवा प्रदायक सम्वन्धि आकास्मिक सम्पर्कको प्रचार प्रसार	स्था.वि.त था ज.उ समिती/ गाउँपालिका वडा विपद् व्यवस्थापन समिति, शहरी विकास डिभिजन		गाउँपालिकार जिल्ला ट्राफिक कार्यालय	प्रदेश सरकार, दातृनिकायहरु, विकासका साझेदार निकायहरु तथा गैह्र सरकारी संस्थाहरु	२ वर्ष

	सुक्खा खडेरी	१) बृक्षारोपण, वन जंगलको संरक्षण अभियान, २) आवश्यकताको पहिचान अनुसार को सिचाई योजना निर्माण र संचालन, ३) बैकल्पिक खेती प्रणालीको विकास र विस्तार, ४) प्रविधि र प्राविधिक सहितको बेमौसमी खेतीमा प्रोत्साहन, ५) पानीका स्रोतहरुको पहिचान र संरक्षण, ६) कृषकहरुका लागि सहुलियतमा भूमिगत सिचाई योजना वितरण	स्था.वि.तथा ज.उ समिती/ गाउँपालिका वडा विपद् व्यवस्थापन समिति		गाउँपालिकाकृषि शाखा	प्रदेश सरकार, दातृनिकायहरु, विकासका साझेदार निकायहरु तथा गैह्र सरकारी संस्थाहरु	नियमित

२.६पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य प्रतिकार्य योजना लक्ष्य निर्धारणः

विगतको विपद्को प्रभाव र त्यसले गरेको असरको आधारमा २०८० (सन् २०२३) को लागि बाढी, आगलागी, लगायतका विपद्लाई ध्यानमा राखी ५००० घरधुरी र २५००० जनसँख्या प्रभावित हुनसक्ने विषयलाई मध्यनजर राखी निम्नानुसारको लक्ष्य निर्धारण गरिएको छ ।

बाढी :

वर्ष	बाढीको प्रभाव तथा पूर्वानुमान
वि.स. २०८० को योजनामा लक्ष्य र पूर्वानुमान	प्रभावित हुनसक्ने घरपरिवार संख्याः ५००० (आंशिकः ४५०० र पूर्ण ५०० घरपरिवार) बिस्थापित हुनसक्ने परिवार : १००० स्थायीरूपमा विस्थापित हुनसक्ने परिवार : २०० १०० मेट्रिक टन खाद्यान्न (घरभित्रको) ३०० मेट्रिक टन अन्नवाली (खडावाली) मा क्षति, ५० हेक्टर खेती योग्य जमिनमा क्षति र

आगलागी :

वर्ष	आगलागीको प्रभाव तथा पूर्वानुमान
वि.स. २०८० को योजनामा लक्ष्य र पूर्वानुमान	• प्रभावित हुनसक्ने घरपरिवार संख्याः १०० • बिस्थापित हुनसक्ने परिवार : ५० • स्थायीरूपमा विस्थापित हुनसक्ने परिवार :५० • ५० मेट्रिक टन खाद्यान्न (घरभित्रको) • १०० मेट्रिक टन अन्नवाली (खडावाली) मा क्षति,

परिच्छेद ३

क्षमता बिश्लेषण

३.१ पूर्वसूचना प्रणाली :

त्यो क्षमताहरुको संगालो जसले जोखीमको जोखिममा रहेका समुदायका लागी समयमै सूचना दिन र समयमै उचित तथा प्रयाप्त जोखिम न्यूनीकरणका कार्यहरु गर्न मद्धत गर्दछ त्यसलाई पूर्वसूचना प्रणाली भनिन्छ जसले मानविय क्षति शून्यमा झार्न, नगद तथा बहुमूल्य जिन्सी सामाग्रीहरु जोगाउन, बहुमुल्य कागजातहरु जोगाउन, प्रकोपसंग जुझ्नकालागि तयार रहन र प्रकोप पछिको लगानी गर्न मदछ पुऱ्याउदछ ।

खजुरा गाउंपालिकाका जोखिम समुदायहरुको पूर्वसूचनालागि मानखोलाको पुर्वपश्चिम राजमार्गमा जडान गरिएको गेज स्टेशनले ठुलो टेवा पुऱ्याएको छ । मानखोला गेजस्टेशनमा यस समुदायकालागि खजुराको जोखिम बस्तीसम्म बाढी पुग्न २ घण्टा समय लिन्छ । सो समय भनेको समुदायहरुलाई सुरक्षित आश्रय स्थल पुग्नकोलागि प्रयाप्त समय हो ।
यसै वर्ष खजुरा गाँउपालिकाले स्थानीय आपतकालिन कार्यसञ्चालन केन्द्र स्थापन गरि प्रभावकारी पूर्वतयारी, प्रतिकार्य तथा समग्र समन्वयलाई प्रभावकारी वनाएको छ ।

पानीको सतहबारे जानकारी पाउंन समुदाय स्वयले http://www.hydrology.gov.np/मार्फत तथा स्थानिय र जिल्ला आपत्कालीन कार्यसञ्चालन केन्द्रमा सिधै सम्पर्क गरी बाढीको अवस्था सम्बन्धी सूचना प्राप्त गर्न सक्नेछन।

३.२. कानूनी, नीतिगत तथा संस्थागत व्यवस्था :

स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन, २०७४ र विपद् जोखिम न्यूनीकरण तथा व्यवस्थापन ऐन, २०७४ (प्रथम संशोधन २०७५) का आधारमा पालिकाले वातावरण तथा विपद् व्यवस्थापन शाखा स्थापना, विपद् व्यवस्थापन कोष स्थापना,विपद् कोष परिचालन कार्यविधि, वडा तथा पालिका स्तरिय विपद् तथा जलवायू उत्थानशिल समिति गठन लगायतका कार्यहरु गरिएको छ ।

३.३. विषयगत क्षेत्रहरू तथा जिम्मेवार निकाय :

गाउँपालिकाले विपद् पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्यका लागि विभिन्न ७ वटा विषयगत क्षेत्रहरू निर्धारण गरी कार्य बिभाजन गरेको छ ।

(क) सूचना, खोज तथा उद्धार :

यस विषयगतक्षेत्रले विपद्को समयमा सम्पूर्ण सरोकारवालाहरूसँग समन्वय कायम गर्ने, विपद्को अवस्था आउनसक्ने पूर्वानुमान प्राप्त भएपछि स्थानीय सञ्चार माध्यमबाट सूचना सम्प्रेषण गर्ने, प्रकापको कारण समस्यामा परिरहेका वा घाईतेलाई स्थानिय दक्ष जनशक्ति तथा सघ,प्रदेशका सुरक्षा निकायको समन्वयमा उद्धार गर्ने, हराएकाहरुको खोजी गर्ने, मानिसको मृत्यु भएमा सनाखतको लागि प्रवन्ध मिलाउने, पिडितहरूलाई राहत रकम वितरण गर्ने आदि जिम्मेवारी निर्वाह गर्नुपर्दछ ।

(ख) खाद्य :

यस विषयगतक्षेत्रले विपद्को अवस्थामा पिडितहरुलाई तत्काल तयारी खानेकुराहरु, विस्थापित भई शिविरमा बसेकालाई चामल, दाल, नुन, तेल आदि खाद्य सामग्रीहरु उपलब्ध गराउने र कृषिक्षेत्रमा भएको क्षति विवरण तयार गरी सम्बन्धित निकायमा पठाउने आदि जिम्मेवारी निर्वाह गर्नुपर्दछ ।

(ग) स्वास्थ्य तथा पोषण :

यस विषयगत क्षेत्रले विपद्मा घाईते भएकाहरूको प्राथमिक उपचार गर्ने, महामारी हुनबाट बचाउने विधिहरु अवलम्वन गर्ने, शिविरमा उपचार गर्न नसकिने प्रकृतिका स्वास्थ्य समस्या भएमा विरामीलाई अस्पताल सम्म पुर्‍याई स्वास्थ्य उपचारको सुनिश्चितता गर्ने, बालबालिकामा पोषणको कमि भएमा हुनसक्ने समयस्या बारे पिडित र सरोकारवालालाई सचेत गर्ने आदि जिम्मेवारी निर्वाह गनर्पदछ ।

(घ) खानेपानी तथा सरसफाई :

यस विषयगत क्षेत्रले विपद्को अवस्थामा खानेपानी आपूर्ति, प्रकोपको कारण ढलेका बोटबिरुवाहरु हटाउने, विपद्मा सिर्जना भएको फोहोरहरू सरसफाई गर्ने, मरेका पशुपंक्षीहरुको व्यवस्थापन गर्ने, व्यक्तिगत सरसफाइको लागि स्वच्छता सम्बन्धी सरसामानहरू (जस्तैः हाइजिन किट) उपलब्ध गर्ने आदि जिम्मेवारी निर्वाह गर्नुपर्दछ ।

(ङ) आपत्कालीन आश्रय तथा गैर-खाद्य सामग्री :

यस विषयगतक्षेत्रले विपद्को कारण घरमा क्षति पुगि बस्न नसक्ने अवस्थाका पिडितहरूलाई आपत्कालीन आश्रय वा वासको लागि अस्थायी संरचना निर्माण गर्ने, पिडितहरूलाई गैर-खाद्य सामग्रीहरु वितरण आदि जिम्मेवारी निर्वाह गर्नुपर्दछ ।

(च) संरक्षण तथा सामाजिक सुरक्षा :

यस विषयगतक्षेत्रले विपद्को समयमा महिला, गर्भवती महिला, सुत्केरी, अपाङ्गता भएका व्यक्तिहरु, बृद्धबृद्धाहरुलाई संरक्षण गर्ने, उनीहरुलाई आवश्यकता बमोजिमका सरसामानहरू (जस्तैः डिग्निटी किट) उपलब्ध गर्ने, घरपरिवारका सदस्य गुमाएकाहरू मनोसामाजिक परामर्श सेवा दिने, हिंसामुक्त वातावरण सिर्जना गर्ने आदि जिम्मेवारी निर्वाह गर्नुपर्दछ ।

(छ) आपत्कालीन शिक्षा :

यस विषयगतक्षेत्रले विपद्को कारण यदि विद्यालय ७ दिन भन्दा बढी बन्द भएमा विद्यार्थीहरूलाई आपतकालीन शिक्षाको व्यवस्था गर्ने, प्रकोपले विद्यार्थीको पठनपाठनका शैक्षिक सामग्री हराएमा सो को व्यवस्था गर्ने र विद्यालयको शिक्षण सामग्रीहरू नष्ट भएमा पुनः व्यवस्था गर्ने आदि जिम्मेवारी निर्वाह गर्नुपर्दछ ।

परिच्छेद-४
पूर्वतयारी योजना

४.१ विपद् प्रतिकार्यका कार्यहरूलाई प्रभावकारी बनाउन विषयगतक्षेत्र अनुसार सामान्य पूर्वतयारीका गतिविधिहरू निम्नानुसार योजना गरिएको छ ।

४.१.१ं सूचना, खोज तथा उद्धार क्षेत्रको पूर्वतयारी योजना :

क्र.सं.	सामान्य पूर्वतयारीका कार्यहरू	समय	स्थान	परिमाण	मुख्य जिम्मेवार निकाय, संस्था
१	विपद्को क्षति, नोक्सानी मुल्याङ्कनको लागि सर्वेक्षण टोली गठन वा पुनर्गठन गर्ने ।	बैशाख पहिलो हप्ता	हरेक वडामा	हरेक वडामा एक र पालिका स्तरमा एक	स्थानिय विपद् व्यवस्थापन समिति
२	प्रारम्भिक द्रुत लेखाजोखा, क्षति लेखाजोखा गर्न विस्तृत घरधुरी सर्वेक्षण फारम तयार गर्ने ।	बैशाख भित्र	पालिका स्तर	६०००प्रति	वातावरण तथा विपद् व्यवस्थापन शाखा
३	राहत वितरणका लागि सिफारिस फारम लगायतका कागजात तयार गर्ने ।	बैशाख भित्र	पालिका स्तर	१०००प्रति	वातावरण तथा विपद् व्यवस्थापन शाखा
४	खोज तथा उद्धारका लागि टोली गठन गर्ने र परिचालन हुने प्रक्रिया निर्धारण गर्ने ।	जेठ भित्र	वडामा	हरेक वडामा	वातावरण तथा विपद् व्यवस्थापन शाखा
५	खोज तथा उद्धार सामग्रीहरू खरिद, भण्डारण, मर्मत, व्यवस्थापन गर्ने ।	निरन्तर	वडा र पालिकास्तरमा	हरेक वडामा कम्तिमा एक सेट	स्थानिय विपद् व्यवस्थापन समिति
६	संकटासन्न समुदायको पहिचान गर्ने (जेष्ठ नागरिक, गर्भवती, सुत्केरी , अपाङ्गता भएका ब्यक्तिहरु आदि)	निरन्तर	पालिका स्तर		वातावरण तथा विपद् व्यवस्थापन शाखा, स्वास्थ्य केन्द्र/शाखा
७	सुरक्षित स्थान पहिचान गर्ने र सो को सूची तयार एवं अद्यावधिक गर्ने ।	निरन्तर	वडाअनुसार	वर्षमा १ पटक	वातावरण तथा विपद् व्यवस्थापन शाखा
८	सिजनल विपद्का वेला जनचेतनामूलक कार्यक्रम सञ्चालन गर्ने ।	निरन्तर	समुदायस्तरमा	मनसुन पूर्व	वातावरण तथा विपद् व्यवस्थापन शाखा,
९	विपद्मा समुदायलाई सूचना दिने प्रणालीको विकास गर्ने ।	निरन्तर	पाकिास्तरमा		वातावरण तथा विपद् व्यवस्थापन शाखा
१०	खोज तथा उद्धारलाई प्रभावकारी बनाउन प्रकोपमा आधारित कृत्रिम घटना अभ्यास गर्ने, गराउने ।	जेष्ठ र माघमा	पालिकास्तरमा	हरेक वर्ष कम्तिमा १ पटक	विपद् व्यवस्थापन समिति

४.१.२ खाद्य तथा कृषि क्षेत्रको पूर्वतयारी योजना :

क्र.सं.	सामान्य पूर्वतयारीका कार्यहरू	समय	स्थान	परिमाण	जिम्मेवार निकाय, संस्था
१	सम्भाव्य उद्योगहरू पहिचान गर्ने । साथै सहयोग लिन सकिने कार्यालय, संस्थाहरूसँग समन्वय गर्ने ।	निरन्तर	पालिकास्तरमा	वर्षको २-३ पटक	कृषि शाखा, सम्बन्धित कार्य समूह
२	खाद्य सामग्री (चामल, दाल, तेल, नुन आदि) भण्डारण गर्ने ।	मनसुन अगाडी	पालिकास्तरमा	वर्षको २ पटक	कृषि शाखा, सम्बन्धित कार्यसमूह
३	तयारी खानेकुरा जस्तै चाउचाउ, चिउरा, दालमोठ, विस्कुट आदि (Ready to Eat Food)का लागि पसलहरू पहिचान गर्ने वा अनुवन्ध करार गर्ने ।	मनसुन अगाडी	पालिकास्तरमा	कम्तिमा २ वटा ठूला पसलहरू वा उद्योग	कृषि शाखा र विषयगत क्षेत्रका सदस्यहरू
४	विपद्को समयमा खाद्य सामग्री वितरण गर्ने तौरतरिका/प्रक्रिया बारे यस विषयगत क्षेत्रका सदस्यहरू वीच छलफल तथा कृत्रिम घटना अभ्यास गर्ने ।	मनसुन अगाडी	वडास्तरमा	कम्तिमा १ पटक	कृषि शाखा र विषयगत क्षेत्रका सदस्यहरू

४.१.३ स्वस्थ्य तथा पोषण क्षेत्रको पूर्वतयारी योजना :

क्र.सं.	सामान्य पूर्वतयारीका कार्यहरू	समय	स्थान	परिमाण	जिम्मेवार निकाय, संस्था
१	औषधीहरूको भण्डारण, अद्यावधिक गर्ने ।	मनसुन अगाडी	पालिका स्तरमा	१५ हजार जनाको लागि	स्वास्थ्य शाखा
२	द्रुत प्रतिकार्य टोली (Rapid Response Team-RRT)गठन गर्ने, क्षमता र कार्यसूची अद्यावधिक गर्ने ।	स्वास्थ्यको प्रोटोकल अनुसार	पालिकास्तरमा	वर्षमा १ पटक	स्वास्थ्य शाखा, स्वास्थ्य कार्यसमूह, रेडक्रस, सघसस्था
३	स्वास्थ्य शिक्षण सामग्री तथा स्वास्थ्य शिक्षकको व्यवस्था गर्ने ।	नियमित	वडास्तरमा	हरेक वडामा एक जना	स्वास्थ्य शाखा र विषयगत क्षेत्रका सदस्यहरू
४	महामारी सम्बन्धी जनचेतना अभिबृद्धि कार्यक्रम सञ्चालन गर्ने ।	नियमित	हरेक वडाका जोखिमयुक्त वस्तीस्तरमा	वर्षमा कम्तिमा ३ पटक	स्वास्थ्य शाखा र विषयगत क्षेत्रका सदस्यहरू,रेडक्रस, सघसस्था
५	संकटासन्न समुदायको पहिचान गर्ने (जेष्ठ नागरिक, गर्भवती, सुत्केरी , अपाङ्गता भएका व्यक्तिहरु आदि)	नियमित	हरेक वडामा	कम्तिमा २ पटक	स्वास्थ्य शाखा र विषयगत क्षेत्रका सदस्यहरू

४.१.४ खानेपानी, सरसफाई तथा स्वच्छता प्रवर्द्धन क्षेत्रको पूर्वतयारी योजना :

क्र.सं.	सामान्य पूर्वतयारीका कार्यहरू	समय	स्थान	परिमाण	जिम्मेवार निकाय, संस्था
१	खानेपानी शुद्धिकरणको लागि आवश्यक पर्ने औषधिको उचित भण्डारण गर्ने ।	मनसुन पूर्व	पालिकास्तरमा	वर्षमा कम्तिमा १ पटक	स्वास्थ्य शाखा
२	सरसफाइ किट, वाल्टी, सावुन लगाएतका सामाग्री खरिद गर्ने	मनसुन पूर्व	पालिकास्तरमा	वर्षमा कम्तिमा १ पटक	स्वास्थ्य शाखा रेडक्रस, सघसस्था
३	खानेपानी तथा धाराहरुको परिक्षण तथा सरसफाइ गर्ने	मनसुन पूर्व	पालिकास्तरमा	वर्षमा कम्तिमा २ पटक	स्वास्थ्य शाखा, रेडक्रस, स्थानिय क्लवहरु
४	आपत्कालमा आवश्यक पर्ने र प्रयोग गरिने खानेपानीको उपयुक्त श्रोत पहिचान र संरक्षण गर्ने ।	निरन्तर	वडा तथा समुदायस्तरमा	हरेक प्रभावित वडाहरू	स्वास्थ्य शाखा

४.१.५ आपत्कालीन आश्रय र गैर-खाद्य सामग्री क्षेत्रको पूर्वतयारी योजना :

क्र.सं.	सामान्य पूर्वतयारीका कार्यहरू	समय	स्थान	परिमाण	जिम्मेवार निकाय, संस्था
१	अस्थायी आश्रय/वासको व्यवस्था गर्न आवश्यक सरसामान तथा औजारहरूको बन्दोबस्ती गर्ने ।	मनसुन पूर्व	सबै वडामा	१००० परिवारका लागि	प्राविधिक शाखा, रेडक्रस, सघसस्था
२	अस्थायी आश्रय स्थल बनाउन सुविधायुक्त खुला क्षेत्रको व्यवस्था र उचित संरक्षण गर्ने ।	निरन्तर	सबै वडामा	१००० परिवारका लागि	सम्बन्धित वडा
३	गैर-खाद्य सामग्री सेटहरूको भण्डारण गर्ने ।	निरन्तर	पालिकास्तरमा गोदाम घरहरू	कम्तिमा ५०० परिवारका लागि	नेपाल रेडक्रस सोसाइटी, सघसस्था
४	शिविरसम्म सरसामान तथा औजारहरू लैजान सवारी साधनको व्यवस्था गर्ने ।	निरन्तर	पालिकास्तरमा	वर्षका कम्तिमा २ पटक	विषयगत क्षेत्रका सदस्यहरू
५	संकटासन्न व्यक्ति समुदायका लागि छुटै स्थान र सुरक्षाको तयारी गर्ने	निरन्तर	पालिकास्तरमा	कम्तिमा ५ स्थानमा	प्राविधिक शाखा, रेडक्रस, सघसस्था

४.१.६ संरक्षण तथा सामाजिक सुरक्षा क्षेत्रको पूर्वतयारी योजना :

क्र.सं.	सामान्य पूर्वतयारीका कार्यहरू	समय	स्थान	परिमाण	जिम्मेवार निकाय, संस्था
१	महिला, बालबालिका, अपाङ्गता भएका व्यक्ति र जेष्ठ नागरिकको लागत सकलन गर्ने	निरन्तर	पालिकास्तरमा	१ पटक	महिला विकास शाखा,
२	अत्यावश्यक सेवाका लागि चाहिने सामग्रीहरू (डिगनिटि किट,किशोरी किट, वेवि किट) खरिद, जाहो गरी भण्डारण गर्ने ।	मनसुन अगाडी	पालिकास्तरमा गोदाम घरहरू	१००० वटा	महिला विकास शाखा, रेडक्रस, सघसस्था
३	उमेर, शारीरिक अवस्था, अपाङ्गता अनुसार गरिनुपर्ने सेवा सहयोगका लागि प्रोटोकल तयार गर्ने र लागू गर्ने ।	तत्काल	पालिकास्तरमा	१ पटक	महिला विकास शाखा, रेडक्रस, सघसस्था
४	विपद्को समयमा परिचालन हुने विषयगत क्षेत्रका सदस्यहरूलाई कृत्रिम घटना अभ्यास गर्ने ।	निरन्तर	पालिका स्तरमा	प्रकोप अनुसार कम्तिमा १ पटक	महिला विकास शाखा, रेडक्रस, सघसस्था

४.१.७ आपत्कालीन शिक्षा विषयगत क्षेत्रको पूर्वतयारी योजना

क्र.सं.	सामान्य पूर्वतयारीका कार्यहरू	समय	स्थान	परिमाण	जिम्मेवार निकाय,संस्था
१	विपदले प्रभावित गर्नसक्ने विद्यालयहरूको सूची अद्यावधिक गर्ने । संभावित क्षतिको आँकलन गर्ने ।	वर्षको १ पटक	वडास्तरमा	सबै वडाका विद्यालय	शिक्षा शाखा, सम्बन्धित विद्यालय
२	आपत्कालीन शिक्षाका लागि आवश्यक पर्ने शिक्षण सामग्रीहरू तयारी अवस्थामा राख्ने ।	मनसुन अगाडी	पालिकास्तरमा	२० वटा विद्यालयको लागि	शिक्षा शाखा, सम्बन्धित विद्यालय
३	महामार,लु,शीतलहरबाट विद्यार्थीमा हुनसक्ने प्रभावहरूको बारेमा विद्यालयमा जनचेतनामूलक कार्यक्रम सञ्चालन गर्ने ।	निरन्तर	विद्यालयस्तरमा	३० वटा	शिक्षा शाखा, सम्बन्धित विद्यालय, रेडक्रस, सघसस्था
४	चेतनामूलक कार्यक्रमहरू सञ्चालन गर्ने र एफ.एम.बाट सन्देशमूलक कार्यक्रम प्रशारण	निरन्तर	विद्यालयस्तर र पालिकास्तरमा	सबै वटा विद्यालय र एफ.एम.बाट कम्तिमा १ महिना	शिक्षा शाखा, सम्बन्धित विद्यालय, रेडक्रस, सघसस्था
५	विद्यार्थी र शिक्षकले गर्ने क्रियाकलापहरु समेटी आपत्कालीन कार्यहरु योजना बनाउने	निरन्तर	विद्यालयस्तरमा	प्रकोपमा आधारित रही १ पटक	शिक्षा शाखा, सम्बन्धित विद्यालय, रेडक्रस, सघसस्था

परिच्छेद ५
आपत्‌कालीन प्रतिकार्य योजना

५.१ विपद् प्रतिकार्यका लागि खजुरा गाँउपालिका अन्तर्गत गठित सम्पूर्ण विषयगत क्षेत्रहरू परिचालनका लागि तपशिल बमोजिमका प्रतिकार्य सम्बन्धी क्रियाकलापहरू तय गरिएको छ।

५.१.१ सूचना, खोज तथा उद्धार क्षेत्रको प्रतिकार्य योजना :

क्र.सं.	प्रतिकार्य सम्बन्धी क्रियाकलापहरू	समय	मुख्य जिम्मेवार निकाय, संस्था
१	विपद् हुन सक्ने यकिन भएपछि विपद् तथा जलवायू उत्थानशिल समितिको बैठक बस्ने	पूर्वानुमान प्राप्त भएपछि तत्काल	स्थानिय विपद् व्यवस्थापन समिति
२	जोखिममा रहेका समुदायलाई सुरक्षित स्थानमा स्थानान्तरण गर्नका लागि सुरक्षा निकाय र खोज तथा उद्धार टोली/कार्यदल परिचालन गर्ने	स्थानिय विपद् तथा जलवायू उत्थानशिल समितिको निर्णय पश्चात	खोज तथा उद्धार कार्यदल/उपसमिति
३	घाईते भएकालाई उद्धार गर्ने र हराई रहेका व्यक्तिहरूको तथ्याङ्क तयार गरी खोजी कार्य जारी गर्ने।	विपद्को समयमा	सुरक्षा निकाय, तालिम प्राप्त दक्ष जनशक्ति र स्वयंसेवक
४	सर्वेक्षण टोली परिचालन भई प्रारम्भिक द्रुत लेखाजोखाको प्रतिवेदन पेश गर्ने।	विपद् पश्चात	सर्वेक्षण टोली
५	कसैको मृत्यु भएमा सो को तथ्याङ्क कायम गरी सनाखत गर्ने व्यवस्था मिलाउने।	विपद्को समयमा	स्थानिय विपद् व्यवस्थापन समिति
६	अन्य विषयगत क्षेत्रहरू र सरोकारवाला निकायसँग समन्वय गर्ने।	विपद् पश्चात	स्थानिय विपद् व्यवस्थापन समिति
७	विस्थापित भई शिविरमा बसेका घाईते, संकटासन्नता भएकाहरूलाई स्विकृत मापदण्ड बमोजिम राहत रकम उपलब्ध गराउने।	विपद् पश्चात तत्काल	स्थानिय विपद् व्यवस्थापन समिति

५.१.२ खाद्य तथा कृषि क्षेत्रको प्रतिकार्य योजना

क्र.सं.	प्रतिकार्य सम्बन्धी क्रियाकलापहरू	समय	जिम्मेवार निकाय, संस्था
१	सर्वेक्षण टोलीमा प्रतिनिधि पठाई क्षति सर्वेक्षण तथा आवश्यकता पहिचानमा सहयोग गर्ने।	विपद् पश्चात तत्काल	कृषि शाखा,
२	विपद्बाट प्रभावित भएका व्यक्तिहरूलाई तयारी खानेकुरा वितरण गर्ने।	विपद्को पहिलो दिन	विषयगत क्षेत्रका सदस्यहरू
३	भण्डारण गरिएको खाद्य सामग्री वितरणको लागि अपुग हुने सम्भावना भएमा तत्काल खरिद, आपुर्तिको व्यवस्था मिलाउने।	तेस्रो दिन देखि निरन्तर	कृषि शाखा
४	थप सहयोगका लागि जिल्ला तथा प्रदेश विपद् व्यवस्थापन समितिमा जानकारी गर्ने र सहयोग उपलब्ध गराउन अनुरोध गर्ने।	विपद् घटना पछि आवश्यकता भएसम्म	पालिका प्रमुख वा तोकिएको अधिकारी
५	थप खाद्य सामग्रीको लागि मानवीय सहायता	निरन्तर	कृषि शाखा

	कार्यमा संलग्न निकायहरूसँग समन्वय गर्ने र सहयोग उपलब्ध गर्नका लागि अनुरोध गर्ने ।		

५.१.३ स्वास्थ्य तथा पोषण क्षेत्रको प्रतिकार्य योजना :

क्र.सं.	प्रतिकार्य सम्बन्धी क्रियाकलापहरू	समय	मुख्य जिम्मेवार निकाय, संस्था
१	सर्वेक्षण टोलीमा प्रतिनीधि पठाई क्षति सर्वेक्षण तथा आवश्यकता पहिचान कार्यमा सहयोग गर्ने ।	विपद् पश्चात	स्वास्थ्य शाखा, स्वास्थ्य कार्य समूह
२	विपद्को घटनामा घाईते भएकाहरूको प्राथमिक उपचार गर्ने ।	आवश्यकता अनुसार	स्वास्थ्य टोली
३	शिविर स्थापना गरेको स्थानमा उपचार हुन नसक्ने घाईतेहरूलाई नजिकको स्वास्थ्य केन्द्र वा अस्पताल लैजान सिफारिश गर्ने ।	आवश्यकता अनुसार	स्वास्थ्य टोली
४	महामारी रोकथाम र व्यक्तिगत सरसफाई कायम राख्न शिविरकालाई स्वास्थ्य शिक्षा प्रदान गर्ने ।	आवश्यकता अनुसार	स्वास्थ्य टोली
५	सुत्केरी, गर्भवती महिलाहरूलाई आवश्यकता अनुसारको सेवा प्रदान गर्ने ।	आवश्यकता अनुसार	स्वास्थ्य टोली
६	पोषण तथा सरसफाइ सामग्री वितरण गर्ने ।	आवश्यकता अनुसार	पोषण कार्य समूह

५.१.४ खानेपानी, सरसफाई क्षेत्रको प्रतिकार्य योजना :

क्र.सं.	विपद् प्रतिकार्य सम्बन्धी क्रियाकलापहरू	समय	जिम्मेवार निकाय, संस्था
१	सर्वेक्षण तथा आवश्यकता पहिचान कार्यमा सहयोग गर्ने ।	विपद् पश्चात तत्कालै	सामाजिक विकास शाखा
२	विपद् प्रभावित स्थान वा शिविर सञ्चालन भएको स्थानमा शुद्ध खानेपानीको प्रवन्ध गर्ने ।	विपद् पश्चात तत्कालै	सामाजिक विकास शाखा, रेडक्रस, सघसस्था
३	फोहोर व्यवस्थापनको कार्य गर्ने ।	विपद् पश्चात तत्कालै	सामाजिक विकास शाखा
४	खानेपानी शुद्धिकरणका लागि आवश्यक औषधी वितरण गर्ने र सरसफाई तथा स्वच्छता कायम गर्न जनचेतनामूलक कार्यक्रम गर्ने ।	विपद् पश्चात तत्कालै	सामाजिक विकास शाखा, रेडक्रस, सघसस्था
५	प्रतिकार्यमा आईपरेका समस्या र सिकाईहरूबारे विषयगतक्षेत्रका सदस्यहरू वीच समिक्षा गर्ने ।	विपद् पश्चात तत्कालै	सामाजिक विकास शाखा

५.१.५ आपत्कालीन आश्रय र गैर-खाद्य सामग्री क्षेत्रको प्रतिकार्य योजना :

क्र.सं.	प्रतिकार्य सम्बन्धी क्रियाकलापहरू	समय	जिम्मेवार निकाय, संस्था
१	सर्वेक्षण टोलीमा प्रतिनिधि पठाई क्षति सर्वेक्षण तथा आवश्यकता पहिचान कार्यमा सहयोग गर्ने ।	विपद् पश्चात तत्काल	वडा कार्यालय, रेडक्रस, नेपाल प्रहरी
२	प्रभावित समुदायले निर्धारण गरेको सुरक्षित स्थानको पहिचान गरी आश्रय/वासको लागि अस्थायी संरचना निर्माण गर्ने ।	विपद् पश्चात तत्काल	नेपाल रेडक्रस सोसाइटी, सघसस्था
३	आवश्यक गैरखाद्य सामग्रीको व्यवस्था, वितरण गर्ने ।	आवश्यकता अनुसार	विषयगत क्षेत्र, रेडक्रस, सघसस्था
४	विपद् प्रतिकार्यमा आईपरेका समस्या तथा सिकाईहरूको बारेमा विषयगत क्षेत्रका सदस्यहरू वीच समिक्षा बैठक बस्ने ।	निरन्तर	विषयगत क्षेत्रका समूह सदस्यहरू

५.१.६ संरक्षण तथा सामाजिक सुरक्षा क्षेत्रको प्रतिकार्य योजना :

क्र.सं.	प्रतिकार्य सम्बन्धी क्रियाकलापहरू	समय	जिम्मेवार निकाय, संस्था
१	सर्वेक्षण टोलीमा प्रतिनिधि पठाई क्षति सर्वेक्षण तथा आवश्यकता पहिचान कार्यमा सहयोग गर्ने ।	विपद् पश्चात् सकेसम्म छिटो र निरन्तर	महिला तथा बालबालिका शाखा,
२	महिला, गर्भवती महिला, सुत्केरी महिला, बालबालिकाको अवस्थाको आवश्यकता अनुसार सहयोग गर्ने ।	विपद् पश्चात् सकेसम्म छिटो र निरन्तर	महिला विकास शाखा, विषयगत क्षेत्रका सदस्यहरू
३	महिला, गर्भवती महिला, सुत्केरी महिला र बालबालिकाको लागि आवश्यक सामग्रीहरूको दैनिक सूची तयार गर्ने, सामग्री जुटाउने र वितरण गर्ने ।	विपद् पश्चात् सकेसम्म छिटो र निरन्तर	महिला विकास शाखा, विषयगत क्षेत्रका सदस्यहरू
४	आवश्यकताका अनुसार सामग्री जस्तैः डिग्निटी किट (Dignity Kit, Kisori kit)वितरण गर्ने ।	विपद् पश्चात् सकेसम्म छिटो र निरन्तर	महिला विकास शाखा, विषयगत क्षेत्रका सदस्यहरू, सघसस्था
५	परिवारका सदस्य गुमाएका व्यक्तिहरूलाई परिस्थितीको आँकलन गरी मनोसामाजिक परामर्श सेवा उपलब्ध गराउने ।	विपद् पश्चात् सकेसम्म छिटो र निरन्तर	महिला विकास शाखा, विषयगत क्षेत्रका सदस्यहरू, रेडक्रस, सघसस्था
६	विपद् प्रतिकार्यमा आईपरेका समस्या तथा सिकाईहरूको बारेमा विषयगतक्षेत्रका सदस्यहरू वीच समिक्षा बैठक बस्ने ।	विपद् पश्चात् र निरन्तर	महिला विकास शाखा, विषयगत क्षेत्रका सदस्यहरू

५.१.७ आपत्‌कालीन्‌ शिक्षा क्षेत्रको प्रतिकार्य योजना :

क्र.सं.	प्रतिकार्य सम्बन्धी क्रियाकलापहरू	समय	जिम्मेवार निकाय, संस्था
१	सर्वेक्षण टोलीमा प्रतिनिधि पठाई क्षति सर्वेक्षण तथा आवश्यकता पहिचान कार्यमा सहयोग गर्ने ।	विपद् पश्चात	शिक्षा शाखा, गाउँपालिका
२	प्रकोपबाट प्रभावित विद्यालयहरूको सूची तयार गरी सम्बन्धित विद्यालयका विद्यार्थीहरूले गुमाएका पठनपाठन्का सामग्रीहरूको विवरण तयार गर्ने ।	विपद् पश्चात	विषयगत क्षेत्रका सदस्यहरू
३	यदि विद्यालय ७ (सात) दिन भन्दा बढी बन्द हुने अवस्था भएमा आपत्‌कालीन शिक्षाका लागि प्रवन्ध मिलाउने ।	विपद् पश्चात	विषयगत क्षेत्रका सदस्यहरू
४	आपत्‌कालीन शिक्षाका लागि आवश्यक सरसामानको व्यवस्था गरी पठनपाठन सुचारु गर्ने ।	विपद् पश्चात	विषयगत क्षेत्रका सदस्यहरू
५	समिक्षा बैठक बस्ने, तत्कालीन आवश्यकता अनुसार योजना गरी लागु गर्ने ।	उपयुक्त समयमा	विषयगत क्षेत्रका सदस्यहरू

६.१ निजीक्षेत्र संग सहकार्य

प्राकृतिक वा कृतिक प्रकोपको समयमा राज्यको मात्रै सिमित श्रोत तथा साधन भएका कारण आपतकालिन पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजनामा निजी क्षेत्रको भूमिका, सहयोग तथा सहकार्यको नितान्त रुपमा आवश्यकता पर्ने भएकाले, जोखिम न्यूनिकरण तथा पूर्व तयारीमा निजी क्षेत्र, सरोकारवाला निकायहरुलाई आवश्यक सहकार्य, सहयोग, खोज तथा उद्धार र राहात व्यवस्थापनमा यस पालिकाले निजी क्षेत्र संग घनिभूत रुपमा छलफल गरि आपतकालिन प्रकोप जोखि न्यूनिकरण तथा प्रतिकार्य योजनामा निजी क्षेत्रको भूमिकालाई समेट्ने गरि यो आपतकालिन प्रतिकार्य योजनाको खाका तयार गरेको हो ।

उद्योग वाणिज्य संघ, होटल व्यावसायी संघ, उद्योग गरिसंघ, बैंकिङ क्षेत्र, अस्पतालहरु,यातायात व्यावसायिसंघहरु, नर्सिङहोम, सहकारी,टेलिभिजन,संचार माध्यम,पत्र पत्रिका, अनलाईन संचारमाध्यमहरु तथा अन्य उद्योगी, व्यावसायिहरुले आपतकालिन पूर्व तयारी तथा प्रतिकार्य योजनामा तपसिल बमोजिमका बिषयहरुमा सहयोग गर्ने अपेक्षा गरिएको छ ।

६.२ आपतकालिन पूर्वतयारी तया प्रतिकार्यमा नीजि क्षेत्रको भूमिका

- आपतकालिन समयमा खोज तथा उद्धारमा रपालिका, रेडक्रस सोसाईटी, अन्य मानविय संस्थाहरु, गैर सरकारी संस्थाहरु तथा अन्य विषयगत क्लस्टरहरु संग सहकार्य, समन्वय तथा सहयोग गर्ने ।

- खोज तथा उद्धारमा आवश्यक पर्ने सामाग्रीहरुको व्यवस्थापन गरि आपतकालिन केन्द्रलाई सहयोग गर्ने
- पालिका स्तरिय बिपत् व्यवस्थापन समितिको बैठकमा सहभागीता जनाई आफनो क्षेत्रको प्रतिनिधित्व गर्ने ।
- आपतकालिन कार्यसंचालन केन्द्रलाई व्यवस्थित गर्नको लागि सक्दो सहयोग गर्ने । आर्थिक, भौतिक, तथा मानव श्रोत परिचालनमा ।
- आपतकालिन प्रकोपको समयमा QRT (Quick Response Team) टिम तथा स्वमसेवकहरुलाई द्रूत गतिमा परिचालन गर्ने
- पालिका,स्थानीय सरकार तथा सरकारी संयन्त्रलाई राहात वितरणमा एक द्धार प्रणाली मार्फत सहयोग गर्ने ।
- सूचना सम्प्रेषणलाई तथ्य, सत्य,वास्तविकताको आधारमा सम्प्रेषण गर्न सहयोग गर्ने ।
- आवश्यकता अनुसार प्रकोप व्यवस्थापनलाई न्यूनिकरण गर्नको लागि जिल्ला स्थित अन्य सरोकारवाला निकायहरु जस्तै : रेडक्रस, नेपाली सेना, सशस्त्र प्रहरी, नेपाल प्रहरी, नगर प्रहरी तथा अन्य विषयगत समिति स्वास्थ्य तथा पोषण, खानेपानी तथा सरसफाई, खाद्य तथा गैर खाद्य, पूर्नःस्थापना तथा पूर्न निर्माण, भौतिक पूर्वाधार जस्ता ऋगिकतभच हरु संग नियमित रुपमा सहकार्य गरि आवश्यक निजी क्षेत्रहरुको सहयोगमा आर्थिक, भौतिक तथा मानविय सहयोग गर्ने
- विषयगत शाखाहरु संग समन्वय गर्ने, आवश्यक पृष्ठपोषण गर्ने ।

परिच्छेद-५
कार्यान्वयन र पुनरावलोकन रणनीति

५.१. विपद् प्रतिकार्य पूर्वतयारी योजना क्रियाशील हुने :

यो योजना खजुरा गाँउपालिकामा मुख्यत विपदको परिस्थिति सृजना हुनासाथ क्रियाशील हुनेछ । यस भित्र रहेका क्षेत्रगत योजनाहरू कुनै पनि विपद्को सन्दर्भमा जस्तैः बाढी, आगलागी, महामारी, भूकम्प, शितलहर, लु जस्ता विपदहरुमा क्रियाशील हुन सक्नेछ ।

५.२. विपद् प्रतिकार्य पूर्वतयारी योजनाको कार्यान्वयन :

यसको कार्यान्वयन हरेक विषयगत क्षेत्रले तय गरेका प्रतिकार्य तथा पूर्व तयारी योजना वमोजिम हुनेछ । यस योजनाको कार्यान्वयनका लागि बिषयगत अगुवा संस्था जवाफदेही हुने छन् ।

५.३. विपद् प्रतिकार्य पूर्वतयारी योजनाको नियमित समीक्षा तथा अद्यावधि :

विपद् पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजनाको समीक्षा अर्धवार्षिक रुपमा नियमित अद्यावधिक गरिनेछ भने विपद परेको खण्डमा कुनै पनि विपदको प्रतिकार्य गरिसकेपछि आवश्यक्तानुसार गरिने छ । हरेक विषयगत क्षेत्रले आ-आफ्नो क्षेत्रको विस्तृत समिक्षा गरी अद्यावधिक योजना र प्रतिवेदन जिल्ला विपद् व्यवस्थापन समितिलाई गरिनुपर्ने छ । र विपद् पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजनालाई हरेक बर्ष अद्यावधिक गर्दै लैजाने छ ।

परिच्छेद-६
प्रतिवेदन तथा अभिलेखन

६.१ प्रतिवेदन तथा संचार :

विपद प्रतिकार्यको प्रतिवेदन तथा विपद् पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजना तर्जुमा मार्गदर्शन २०६७पहिलो संशोधन २०७६ मा उल्लेख भएको अनुसूचि १६ अनुसार गरिनेछ। प्रतिवेदनको जानकारी सबै सरोकारवालाहरुलाई उपलब्ध गराईनेछ । यसका लागि स्थानिय आपतकालिन कार्यसञ्चालन केन्दको कार्यविधि अनुसार हुने छ। स्थापना केन्द्रको प्रमुख जिम्मेवारी भनेको आपत्कालिन समयमा स्थानिय विपद् व्यवस्थापन समितिको प्रत्यक्ष निर्देशनमा रहेर घटना विवरण तयार गर्ने र त्यसलाई जिल्ला, प्रादेशिक तथा संघ तहमा प्रवाह गर्नेहुनेछ।

६.२. संस्थागत व्यवस्था :

नेपालमा विपद् व्यवस्थापनको कानूनी संरचनाको शुरुवात २०३९ सालमा जारी भएको दैवीप्रकोप उद्धार ऐन, २०३९ र हाल परिमार्जित बिपद् जोखिम न्यूनिकरण तथा व्यवस्थापन ऐन २०७४ (पहिलो संशोधन २०७५)बाट भएको हो । यो ऐनले सरकारलाई विपद्को सामना गर्न तयार हुने र विपद्को समयमा प्रतिकार्य गर्ने जिम्मेवारी प्रदान गरेको छ। यो ऐनले मुलुकको इतिहास मै पहिलो पटक विपद् व्यवस्थापनको लागि केन्द्र देखि स्थानिय तहसम्म संस्थागत संरचनाको व्यवस्था गरेको छ । अतः यसको संस्थागत व्यवस्था कानूनमा उल्लेख भए वमोजिम नै खजुरा गाँउपालिकाको स्थानिय व्यवस्थापन समितिको मातहतमा रहि हुनेछ।

६.३. अभिलेखीकरण :

स्थानिय विपद् व्यवस्थापन समितिको निर्णयअनुसार सवै वडा कार्यालय, स्थानीय सरोकावालानिकाय, जिल्ला तथा स्थानिय आपतकालिन कार्य सँचालन केन्द्रको समन्वयमा स्थानिय विपद् पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजनाको दस्तावेज २०८० निर्माण गरिएको छ। आगामी दिनहरूमा हुने अद्यावधिकरणलाई पनि नियमित रुपमा अभीलेखिकरण गरिदै लगिनेछ।

६.४ अनुमोदन प्रक्रिया :

मिति २०८० .... गते स्थानिय विपद् पूर्व तयारी तथा प्रतिकार्य योजना २०८० अनुमोदनको लागि स्थानिय विपद् व्यवस्थापन समितिको सिफारिस वा सिधै खजुरा गाँउपालिकोको कार्यपालिकाको बैठकवाट गाँउपालिकाको विपद् पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजना २०८० अनुमोदन गरिएको छ।

परिच्छेद-६
अनुसूचिहरु

अनुसूची १. खजुरा गाँउपालिकाको विपद् व्यवस्थापन समितिको विवरण :

क्र.सं.	नाम	पद	सम्पर्क नम्बर	कैफियत
१	डम्मर वहादुर विक	संयोजक	९८५८०६०११५	अध्यक्ष
२	मञ्जु मल्ल	सदस्य	९८५८०६०११४	उपाध्यक्ष
३	अर्जुन सुवेदी	सदस्य	९८५८०७७७४४	प्रमुख प्रशासकिय अधिकृत
४	मनविर क्षेत्री	सदस्य	९८४८१२९५३८	बडा अध्यक्ष १
५	धनराम ओली	सदस्य	९८५८०२८२११	बडा अध्यक्ष २
६	पुर्ण बहादुर भण्डारी	सदस्य	९८४८०७२५६५	बडा अध्यक्ष ३
७	टेक बहादुर रोका क्षेत्री	सदस्य	९८४७२२५१०९२	बडा अध्यक्ष ४
८	गरिवे शेष	सदस्य	९८५८०२५४६१	बडा अध्यक्ष ५
९	फारुष शेष	सदस्य	९८०४५७१८०४	बडा अध्यक्ष ६
१०	राम गोपाल यादव	सदस्य	९८६०४९७९२२	बडा अध्यक्ष ७
११	फिरोज खान	सदस्य	९८४८०२६४९४	बडा अध्यक्ष ८
१२	कृष्ण कुमारी पोखेरेल	सदस्य	९८६८२१२२६२	कार्यपालिका सदस्य
१३	पार्वती कुमारी विक	सदस्य	९८४८०५९२८२	कार्यपालिका सदस्य
१४	प्रदिप सुनार	सदस्य	९८५८०३४२२	लेखा अधिकृत
१५	खगेन्द्र मल्ल	सदस्य	९८६८०८७२४३	शाखा अधिकृत
१६	सोनु शाह	सदस्य	९८६८०१८३७३	इन्जिनियर
१७	दिपक ढकाल	सदस्य	९८४८०६०३९०	जनस्वास्थ्य अधिकृत
१८	सुरेश शाहु	सदस्य	९८४३०१६३३५	आईटी इन्जीनियर
१९	कर्ण बहादुर खत्री	सदस्य	९८४८५९३६५६	भेटनरी अधिकृत
२०	शुशिला न्यौपाने	सदस्य	९८४८०५१२५३	महिला तथा बालवालिका शाखा
२१	पुनम पोखेल	सदस्य	९८४७२७७८७३	कृषी प्राविधिक सहायक
२२	जीवनाथ सापकोटा	सदस्य	९८४८०६१५८०	बागेश्वरी
२३	सन्दिप बेल्वासे	सदस्य	९८५८०९०६०६	धनौली प्रहरी कार्यालय
२४	केशव बुढा	सदस्य सचिव	९८६८६९७६९९	विपद् फोकल पर्सन

अनुसूचि २

खजुरा गाँउपालिकावाट निर्वाचित सदस्यहरुको विवरण

खजुरा गाउँपालिका जनप्रतिनिधिको विवरण					
सि.न	नाम	पद	लिङ्ग	सम्पर्क नं	कैफियत
१	डम्बर बहादुर बि.क	अध्यक्ष	पु	९८५८०२१६८२	
२	मन्जु मल्ल	उपाध्यक्ष	म	९८६६९८८६६३	

३	मनविर क्षेत्री	वडा अध्यक्ष-१	पु	९८४८१२९५३८	
४	विष्णु सुनार	**कार्यपालिका सदस्य**	पु	९८१२५१५१६५	
५	बाल कुमारी सुनार	दलित महिला वडा सदस्य	म	९८२५५०५९९०	
६	दिपु राना	वडा सदस्य	पु	९८२५५८६७२१	
७	राम कुमार सुनार	वडा सदस्य	पु	९८१४५२७५९९	
८	धनराम ओली क्षेत्री	वडा अध्यक्ष-२	पु	९८५८०२९२११	
९	मैसरी पुन	**कार्यपालिका सदस्य**	म	९८४८०२५९५३	
१०	सीता कुमारी बि.क	दलित महिला वडा सदस्य	म	९८४८२३६१७२	
११	मिना कुमारी सनार	वडा सदस्य	म	९८१२४२००४०	
१२	लक्षे बहादुर क्षेत्री	वडा सदस्य	पु	९८४८१७२४२१	
१३	पुर्ण बहादुर क्षेत्री	वडा अध्यक्ष-३	पु	९८४८०७२५६५	
१४	देउ माया मगरनी	महिला वडा सदस्य	म	९८६६७६७०४८	
१५	सुमित्रा विश्वकर्मा	दलित महिला वडा सदस्य	म	९८४८०५६२८७	
१६	इन्द्र बहादुर राना मगर	वडा सदस्य	पु	९८००५५६५१६	
१७	मित्र बहादुर थापा	वडा सदस्य	पु	९८४८०९६१३७	
१८	टेक बहादुर रोका क्षेत्री	वडा अध्यक्ष-४	पु	९८४८२५१०९२	
१९	रितु गिरी	महिला वडा सदस्य	म	९८४९७०४०२४	
२०	लिला कुमारी सुनारनी	दलित महिला वडा सदस्य	म	९८१६५३४२७१	
२१	बल बहादुर कठायत	वडा सदस्य	पु	९८१३७५५७११	
२२	बल बहादुर बुढा क्षेत्री	वडा सदस्य	पु	९८१२५६४२०२	
२३	गरिबे शेष	वडा अध्यक्ष-5	पु	९८५८०२५४६१	
२४	खैरुला नाउ	महिला वडा सदस्य	म	९८०४५५१०८२	
२५	समुन्दरा चमार	दलित महिला वडा सदस्य	म	९८२६५१४८९६	
२६	रामदास अहिर	वडा सदस्य	पु	९८२०४४६००६	
२७	अभिलाख खाँ	वडा सदस्य	पु	९८१६५७८९७३	
२८	फारुख शेष	वडा अध्यक्ष-६	पु	९८०४५७१८०४	
२९	शान्ती शाही	महिला वडा सदस्य	म	९८४३०८१०३६	
३०	यमुना घर्ती दमाई	दलित महिला वडा सदस्य	म	९८२२५१६९३२	
३१	अब्दुल कादिर बेहना	वडा सदस्य	पु	९८४८१२९५९९	
३२	यामदिप घिमिरे	वडा सदस्य	पु	९७४६९१४९०५	
३३	राम गोपाल यादव	वडा अध्यक्ष-७	पु	९८६०४९७९२२	
३४	सुजिता कुमारी उपाध्याय मान्धर	महिला वडा सदस्य	म	9814594245	
३५	ज्ञानवती पासी	दलित महिला वडा सदस्य	म	९८१९५१६२६९	

३६	हनुमान प्रसाद राढ	वडा सदस्य	पु	९८१५५५९१२०	
३७	अमानत तुलला खाँ	वडा सदस्य	पु	9812561980	
३८	फिरोज खान	वडा अध्यक्ष-८	पु	९८४८०२६४९४	
३९	खतमुल निशा साई	**कार्यपालिका सदस्य**	म	९८४८०६१९०६	
४०	सुब्बुन धोबी (चमार)	**कार्यपालिका सदस्य**	म	९८०४५९५१४७	
४१	मो. हनिफ खाँ	वडा सदस्य	पु	९८१४५८७९६०	
४२	मोहन थारु	वडा सदस्य	पु	९८४८११०५७५	
४३	कृष्णा कुमारी पोखरेल बि.क	**कार्यपालिका सदस्य**	म	९८६८२१२२६२	
४४	पार्बती कुमारी विश्वकर्मा	**कार्यपालिका सदस्य**	म	९८४८०५९२८२	

अनुसूचि ३

गाँउपालिका स्तरिय विभिन्न समिति र समितिका सदस्यहरुको विवरण

क:बातावरण तथाविपद् व्यवस्थापन समिति

क.स.	नाम थर	प्द	सम्पर्क नम्बर	
१	राम गोपाल यादब	संयोजक	९८६०४९७९२२	
२	बालकुमारी सुनार	सदस्य	९८२५५०५९९०	
३	लक्ष्य बहादुर क्षेत्री	सदस्य	९८४८१७२४२१	
४	समुन्दरा चमार	सदस्य	९८२६५१४८९६	
५	यामदिप घिमिरे	सदस्य	९७४६९१४९०६	
६	देउमाया मगर	सदस्य	९८६६७६०४८	
७	सुमित्रा बि.क	सदस्य	९८४८०५६२८७	
८	रामदास अहिर	सदस्य	९८२०४४६००६	

ख: सार्वजनिक सेवा तथा क्षमताविकाश समिति

क.स.	नाम थर	प्द	सम्पर्क नम्बर	
१	पुर्ण बहादुर भण्डारी	संयोजक	९८४८०७२५६५	
२	बल बहादुर कठायत	सदस्य	९८१३७५५७११	

३	शान्ती शाही	सदस्य	९८४३०८१०३६	
४	खतमुल निसा साई	सदस्य	९८४८०६१९०६	
५	खैरुला नाउ	सदस्य	९८०४५५१०८२	
६	अभिलाख खाँ	सदस्य	९८१६५७८९७३	

ग:आर्थिक विकाश समिति

क.स.	नाम थर	पद्	सम्पर्क नम्बर	
१	गरिबे शेष	संयोजक	९८५८०२५४६१	
२	यमुना घर्ति दमाई	सदस्य	९८२२५१६९३२	
३	सिता कुमारी बि.क	सदस्य	९८४८२३६१७२	
४	बिष्णु सुनार	सदस्य	९८१२५१५१६५	
५	इन्द्र बहादुर राना मगर	सदस्य	९८००५५६५१६	
६	लिला कुमारी विक	सदस्य	९८१६५३४२७५	

घः सामाजिक विकाश समिति

क.स.	नाम थर	पद	सम्पर्क नम्बर	
१	कृष्ण कुमारी पोखेल (बि.क)	संयोजक	९८६८२१२२६२	
२	रितु गिरी	सदस्य	९८४९७०४०२४	
३	हनुमान प्रसाद राँढ	सदस्य	९८१५५५९१२०	
४	मैसरी पुन	सदस्य	९८४८०२५९५३	
५	सुब्बुन धोबि चमार	सदस्य	९८०४५९५१४७	
६	अमानत तुल्ला खाँ	सदस्य	९८१२५६१९८०	

ङः पुर्वाधार विकाश समिति

क्र.स.	नाम थर	प्द	सम्पर्क नम्बर	
१	धनराज वलि क्षेत्री	संयोजक	९८५८०२९२११	
२	मित्र बहादुर थापा	सदस्य	९८४८०९६१३७	
३	अब्दुल कादिर बेहना	सदस्य	९८४८१२९५९९	
४	मो हनिफ खाँ	सदस्य	९८१४५८७९६९०	
५	सुजाता कुमारी उपाध्याय मानन्धर	सदस्य	९८१४५९४२५४	
६	बल बहादुर बुढाक्षेत्री	सदस्य	९८१२५६४२०२	

चःविधेयक समिति

क्र.स.	नाम थर	प्द	सम्पर्क नम्बर	
१	पार्बति कुमारी बिश्वकर्मा	संयोजक	९८४८०५९२८२	
२	दिपु राना	सदस्य	९८२५५८६७२१	
३	मिना कुमारी सुनार	सदस्य	९८१२४२००४०	
४	मोहन थारु	सदस्य	९८४८११०५७५	
५	ज्ञानमति पासी	सदस्य	९८१९५१६२६९	
६	रामकुमार सुनार	सदस्य	९८१४५२७५९९	

अनुसूची ४

विषयगत क्षेत्र अन्तर्गतका सरोकारवाला निकाय तथा संस्थाहरूको हालको विवरण

(क) समग्र व्यवस्थापन, सूचना, खोज तथाउद्धार

क्र.सं.	नम	प्द	पद/निकाय	सम्पर्क नम्वर
१	अजुन सुवेदी	सयोजक	प्रमुख प्रशासकिय अधिकृत	९८५८०७७७४४
२	सुरेश शाहु	सदस्य	आई टि इन्जिनियर	९८४३०१६३३५
३	जीवनाथ सापकोटा	सदस्य	सभापति/बागेश्वरी नेरेसो उपशाखा	९८४८०६१५८०
४	यमनारायण महतो	सदस्य	सभापति/सितापुर नेरेसो उपशाखा	९८५८०३११८६

५	सन्दिप वेल्वासे	सदस्य	प्रमुख धनौली प्रहरी कार्यालय	९८५८०९०६०६
६	हरि शाही	सदस्य	सशस्त्र प्रहरी वल	९८५१२६०२१८
७	तारा थापम	सदस्य	विपद् व्यवस्थापन शाखा	९८४८०५२०५९
८	केशव बुढा	सदस्य सचिव	विपद् फोकल पर्सन	९८६८६९७६९९

(ख) खाद्य तथा कृषि

क्र.सं.	नाम	पद	निकाय	सम्पर्क नम्वर
१	पुनम पोखरेल	सयोजक	कृषि शाखा	९८४७२७७८७३
२	कर्ण प्रसाद खत्री	सदस्य	पशु शाखा प्रमुख	९८४८५९३६५६
३	सुर्य रानाभाट	सदस्य	खजुरा उद्योग बाणिज्य सघ	९८५८०२२००७
४	प्रेम बुढाथोकी	सदस्य	खजुरा बजार संरक्षण समिति	९८५८०३१३५९
५	जीवनाथ सापकोटा	सदस्य	सभापति/बागेश्वरी नेरेसो उपशाखा	९८४८०६१५८०
६	खगेन्द्र दाहाल	सदस्य	कृषि पत्रकार	
७	डम्मर सुनार	सदस्य	बिग्रुप	९८५८०६७०१५

(ग) स्वास्थ्य तथा पोषण

क्र.सं.	नाम	पद	निकाय	सम्पर्क नम्वर
१	दिपक ढकाल	सयोजक	स्वास्थ्य शाखा	९८४८०६०३९०
२	लक्ष्मी केसी	सदस्य	स्वास्थ्य शाखा	९८४८०२५९७०
३	सुशिला न्यौपाने	सदस्य	म तथा बा.शाखा	९८४८०५१२५३
४	खगेन्द्र मल्ल	सदस्य	शिक्षा शाखा	९८६८०८७२४३
५	जीवनाथ सापकोटा	सदस्य	सभापति/बागेश्वरी नेरेसो उपशाखा	९८४८०६१५८०
६	डम्मर सुनार	सदस्य	बिग्रुप	९८५८०६७०१५

(घ) खानेपानी, सरसफाई तथा स्वच्छता प्रवर्द्धन

क्र.सं.	नम	प्द	निकाय	सम्पर्क नम्वर
१	सोनु शाह	सयोजक	सामाजिक विकास शाखा	९८४८०१८३७३
२	तारा थापा	सदस्य	विपद् शाखा	९८४८०५२०५९
३	नोक बहादुर गोदार	सदस्य	खानेपानी उपभोक्ता महासघ	९८५८०३३१८६
४	जीवनाथ सापकोटा	सदस्य	सभापति/बागेश्वरी नेरेसो उपशाखा	९८४८०६१५८०
५	खगेन्द्र मल्ल	सदस्य	शिक्षा शाखा	९८६८०८७२४३
६	डम्मर सुनार	सदस्य	बिग्रुप	९८५८०६७०१५

(ङ) आपत्कालीन आश्रय तथा गैर खाद्य सामग्री

क्र.सं.	नम	प्द	निकाय	सम्पर्क नम्वर
१	सोनु शाह	सयोजक	पुर्वाधार शाखा	९८४८०१८३७३
२	जीवनाथ सापकोटा	सदस्य	सभापति/बागेश्वरी नेरेसो उपशाखा	९८४८०६१५८०
३	सुर्य रानाभाट	सदस्य	उद्योग वाणिज्य संघ,खजुरा	९८५८०२२००६
४	सन्दिप वेल्वासे	सदस्य	प्रमुख धनौली प्रहरी कार्यालय	९८५८०९०६०६
५	डम्मर सुनार	सदस्य	बिग्रुप	९८५८०६७०१५
६	केशव बुढा	सदस्य	विपद् पर्सन	९८५८०५७६९९

(च) संरक्षण तथा सामाजिक सुरक्षा सुरक्षा

क्र.सं.	नाम	प्द	निकाय	सम्पर्क नम्वर
१	सुशिला न्यौपाने	स.म.वि.नि.	म तथा बा.शाखा	९८४८०५१२५३
२	दिपक ढकाल	सदस्य	स्वास्थ्य शाखा	९८४८०६०३९०
३	सन्दिप वेल्वासे	सदस्य	प्रमुख धनौली प्रहरी कार्यालय	९८५८०९०६०६
४	जीवनाथ सापकोटा	सदस्य	सभापति/बागेश्वरी नेरेसो उपशाखा	९८४८०६१५८०
५	डम्मर सुनार	सदस्य	बिग्रुप	९८५८०६७०१५

६	सिद्धराज पनेरु	सदस्य	सिविन नेपाल	९८५८०२८८२८
७	शारदा सिह	सदस्य	म तथा बा.शाखा	९८४८०२०८२०
८	राजेन्द्र बर्मा	सदस्य	सामाजिक सुरक्षा शाखा	९८४८१२८२०२

(ज) आपत्कालीन शिक्षा

क्र.सं.	नाम	पद	निकाय	सम्पर्क नम्वर
१	खगेन्द्र मल्ल	सयोजक	शिक्षा शाखा	९८६८०८७२४३
२	जीवनाथ सापकोटा	सदस्य	सभापति/बागेश्वरी नेरेसो उपशाखा	९८४८०६१५८०
३	डम्मर सुनार	सदस्य	बिग्रुप	९८५८०६७०१५
४	सुशिला न्यौपाने	सदस्य	म तथा बा.शाखा	९८४८०५१२५३
५	विवेक शर्मा	प्याप्सन	सदस्य	९८४८८२७१५२
६	कृष्ण भण्डारी	एन प्याप्सन	सदस्य	९८५८०३०११५

अनुसूची ५

खजुरा गाउँपालिकाको शाखा प्रमुख कर्मचारीको विवरण

क्र. सं	नाम थर	पद	फो.नं	कैफियत	ईमेल
१	अर्जुन सेवदी	प्र.प्र.अ.	९८५८०७७७४४	खजुरा गा. पा	caokhajuramun@gmail.com
२	प्रदिप सुनार	लेखा अधिकृत	९८५८०३४०२२	लेखा शाखा	pradip.rukum@gmail.com
३	खगेन्द्र मल्ल	शिक्षा अधिकृत	९८६८०८७२४३	शिक्षा युवा तथा खेलकुद शाखा	khagendramalla2026@gmail.com
५	केशव बुढा	योजना अधिकृत	९८५८०५७६९९	योजना शाखा	budhakeshab023@gmail.com
६	सोनु शाहु	इन्जिनियर	९८६८०१८३७३	प्राविधिक शाखा	shahsharmila.446@gmail.com
७	कर्ण प्रसाद खत्री	भेटेरीनरी अधिकृत	९८४८५९३६५६	पशु सेवा शाखा	khatrikarnaprasad@gmail.com
८	दिपक ढकाल	सि.अ.हे.व	९८४८०६०३९०	स्वास्थ्य शाखा	dhakald000@gmail.com
९	सुरेश शाहु	सूचना प्रविधि आधिकृत	९८४३०१६३३५	सूचना प्रविधि शाखा	ict.khajurarumun@gmail.com
१०	संदेश थापा मगर	प्राविधिक सहायक	९८६६७६७९३०	रोजगार शाखा	sandesht349@gmail.com
११	मन्जु शर्मा	प्रशासन सहायक	९८४८०९४७३४	संहकारी शाखा	

१२	भक्त बहादुर रावत	आ.ले.प.	९८५८०२९१४३	आन्तरिक लेखा परिक्षण शाखा	rawatbhakta5@gmail.com
१३	पुनम पोखरेल	प्रा.स	९८४७२७७८७	कृषि शाखा खजुरा गा.पा	pokhreli.punam@gmail.com
१४	सुशिला न्यौपाने	स.म.वि.नि.	९८४८०५१२५३	महिला,बालबालिका शाखा	acharyasushila253@gmail.com
१५	राजेन्द्र कुमार बर्मा	चौथौ	९८४८१२८२०२	सामाजिक सुरक्षा,राज्श्व शाखा	rajendrav177@gmail.com
१६	नर्वदा दाहाल	एम.आइ.एस अपरेटर	९८४१०४८४६६	सासु तथा घटना दर्ता ईकाई	narbadadahal44@gmail.com
१७	आशा चौधरी	उधम विकास शहजकर्ता	९८४८०६३३२७	उधम विकास शाखा	
१८	किरण खनाल	प्रमुख	९८४७४०५९९०	आयुर्वेद सेवा केन्द्र	kirankhanal68@gmail.com
१९	विजय कुमार चौधरी	प्रमुख	९८६४९१०३४८	न्यायिक समिति ईकाई	

अनुसूची ६

खजुरा गाँउपालिकाका सम्पूर्ण वडा सचिवहरुको सम्पर्क विवरण

सिन	नाम	वार्ड	पद	सम्पर्क नं	इमेल ठेगाना
1	चिरन्जीवी पान्डे	१	सचिव	9848033480	ward1.khajuramun@gmail.com
2	तारा प्रसाद अधिकारी	२	सचिव	9848031095	ward2.khajuramun@gmail.com
3	यूवराज आचार्य	३	सचिव	9847966414	ward3.khajuramun@gmail.com
4	सुरेश वहादुर खत्री	४	सचिव	9848025591	ward4.khajuramun@gmail.com
5	प्रतिमान दर्लामी	५	सचिव	9868697517	ward5.khajuramun@gmail.com
6	पदम कुमारी थापा	६	सचिव	9866767174	ward6.khajuramun@gmail.com
7	धर्मराज यादव	७	सचिव	9848026224	ward7.khajuramun@gmail.com
8	गिरीधारी पौडेल	८	सचिव	9869407390	ward8.khajuramun@gmail.com

अनुसूची ७

खजुरा गाँउपालिकाका राष्ट्रिय राजनितिका पार्टीका प्रतिनिधिहरु

क्रस	नाम	पद	राजनितिक दल	सम्पर्क नं.
१	रमेश सिजाली	प्रतिनिधि	नेपाली कांग्रेस	९८४८०५९४५३
२	गेहेन्द्र धिताल	प्रतिनिधि	ने.क.पा एमाले	९८४८१४४१८३
३	राजकुमार वि.क	प्रतिनिधि	ने.क.पा माओवादी	९८४८०७९८८२
४	कुमार गिरी	प्रतिनिधि	राष्ट्रिय स्वतन्त्र पार्टी	
५	अबदुल कादिर शेष	प्रतिनिधि	रा.ज.पा	९८६६९७३७४३
६	जीत बहादुर खत्री	प्रतिनिधि	ने.क.पा.ए समाजवादी	९८६८१६४५४५
७	मोहन खड्का	प्रतिनिधि	रा.प्र.प	९८६८००७५६८

८			जनमत पार्टी	
९	मन बहादुर भण्डारी	प्रतिनिधि	जनमोर्चा नेपाल	९८४८०२९०६२

अनुसूची ८
मानविय क्षेत्रमा कार्यरत संघसस्थाहरु

क्रस	सघसस्थाको नाम	जिम्मेवार व्यक्ति	पद	सम्पर्क नं.
१	नेरेसो उपशाखा बागेश्वरी	जीवनाथ सापकोटा	सभापति	९८४८०६१५८०
	नेरेसो उपशाखा सितापुर	यमनारायण महतो	सभापति	९८५८०३११८६
२	बिग्रुप	डम्मर सुनार	प्रमुख	९८५८०६७०१५
३	युनिस्को क्लव	प्रवेज अलि सिद्धिकी	प्रमुख	९८५११८४९६९
४	सामाजिक विकास	तारा भुसाल	मञ्च	९८४६८५६३६३
५	सिविन नेपाल	सिद्धराज पनेरु	प्रमुख	९८५८०२८८२८
६	सेभ दि चिल्ड्रेन	शेर बहादुर रौले	प्रमुख	९८५८४२३२३६
७	दलित महिला संघ	दिलिशा गौतम	प्रमुख	९८४८००६६७६१
८	Caritas Nepal	जनक शर्मा	प्रमुख	९८५८०२०९६०
९	DEC, Nepal	देविदत्त आचार्य	प्रमुख	९८५८०२४६६९
१०	Plan Nepal	मिना पराजुली	प्रमुख	९८०११०३३५०
११	पत्रकार महासंघ, बाँके	दामोदर भन्डारी	अध्यक्ष	९८५८०२०६६०
१२	गैसस महासँघ	चन्द्र तिमिल्सेना	अध्यक्ष	९८५८०२०३५८
१३	वास नेपाल	नमस्कार शाह	प्रमुख	९८५८०२१६७७
१४	सामाजिक विकास तथा	शिव गौतम	प्रमुख	९८५८०२४११९
१५	सूचना र मानव अधिकार अनुसन्धान केन्द्र	राकेश कुमार मिश्रा	प्रमुख	९८५८०२४११९

अनुसूची ८
बाँके जिल्लाको दमकल सेवाको विवरण

सि.न	दमकल संचालन गर्ने निकाय	दमकल नम्बर	दमकल संख्या	दमकल रहेको कार्यालयको नं.	दमकल चालकको नाम	चालकको ब्यक्तिगत नं	दमकल ईन्चार्जको नाम नं
१	नेपालगंज उ.म.न.पा.	भे.१ क ४४६ भे.१ ज १५५ बा.१ ग ३६३१	३	०८१-५३८१११	आयान सिंह सरदार प्रेम बहादुर कोरी अकिल अहमद	९८६८२१५२६२ ९८४८१०१८१३ ९८४८०२३१६६	नगरप्रहरी निरीक्षक झईन ब खड्का ९८४५१४७४०७
२	नेपालगंज	-	२	०८१-५६५०६३	सुजन कु.दाहाल	९८५१०७१५१०	दिनेश कुमार मण्डल

	विमान स्थल, राँझा			०८१-५६५२०५ ०८१-५६५२६३	जंग पुर्कुटी	९८४३९२९१४०	९८४८०४४१८१
३	आयल निगम राँझा		१	०८१-५६५११४	लाल ब घले	९८४१७३५४८९	दुर्गा पठाई का.प्रमुख ९८५८०२३२१९
४	कोहपुर न.पा.	भे.१ ग ७५३	१	०८१-५४०००९	डम्बर बहादुर बुढाक्षेत्री	९८६८११४९६०	
५	नरैनापुर गा.पा.	भे.१ज १५१	१	९८५८०३१०७२	झल्लर खान	९८५८०३१०७१ ९८६३१६१८४४	LEOC बिनोद चौधरी ९८५८०३१०७२

अनुसूचि ९

स्वास्थ्य प्रमुखहरुको सम्पर्क नम्बर

क्रस	नाम	पद	शखा	फोन न
१	टिकामाया गुरुङ	सि.अ.न. मि. नि. (अधिकृत (छैठौ)	प्राथमिक स्वास्थ्य केन्द्र खजुरा	९८४८०३५६९५
२	सुदिप पौडेल	सि.अ.हे.व.अ.छैठौ	राधापुर स्वास्थ्य चौकी	९८४८०२६५३८
३	प्रेम चन्द्र	.अ.हे.व.अ.छैठौ	सितापुर स्वास्थ्य चौकी	९८४८०२६५८८
४	गेहेन्द्र जैशी	सि.अ.न.मी.	आ.स्वा.केन्द्र बडान.४	
६	चन्द्र बहादुर पाण्डे	सि.अ.हे.व.अ.छैठौ	उढरापुर स्वास्थ्य चौकी	९८४८१३०६९३
७	सम्सुद्धिन खाँ	सि.अ.हे.व.अ.छैठौ	आ.स्वा.केन्द्र बडान.६	९८१८१९५५६५
८	प्रकाश गौतम	सि.अ.हे.व.अ.छैठौ	सोनपुर स्वास्थ्य चौकी	९८०४५१३३१३

अनुसूचि १०

गाँउपालिका क्षेत्रका एम्बुलेन्स विवरण

सि.नं.	संस्थाको नाम	ठेगाना	फोन नं	विवरण	
				चलक	सम्पर्क नं
१	खजुरा गाँउपालिका	खजुरा सोनपुर	९८०४५१३३१३	भुवन थारु	९८४८२५९१६२
२	नेपाल भू. पू. सैनिक एकाई संघ खजुरा	खजुरा बांके	९८४८०१४४४९	ठक वहादुर आले	९८४८२३६२९७
३	महिला तथा बालवालिका विकास समाज रनियापुर	रनियापुर	९८१४५३३५५६	उमेश ओली	९८१४५००६६९

अनुसूचि ११

नेपाल रेडक्रस सोसाईटी खजुरा उपशाखाहरुको कार्यक्षेत्र र सम्पर्क विवरण

क्र. स.	उपशाखाको नाम	उपशाखाको भौगोलिक क्षेत्र स्थानीय तह	उपशाखाकाप्रमुख पदाधिकारीको नाम थर र सर्म्पक नम्बर			
			सभापति	मोबाइल नं.	सचिव	मोबाइल नं.
१	बागेश्वरी	खजुरा गापा वडा नं. ३,४,५,७ र ८	जीवनाथ सापकोटा	९८४८०६१५८०	अर्जुन सिह थापा	९८४८०२९००६
२	सितापुर	खजुरा गापा वडा नं. १,२ र ६	यमनारायण महतो	९८५८०३११८६	प्रेम प्रसाद खनाल	९८४८२६२२६०

अनुसुची १२

सञ्चार संयन्त्र

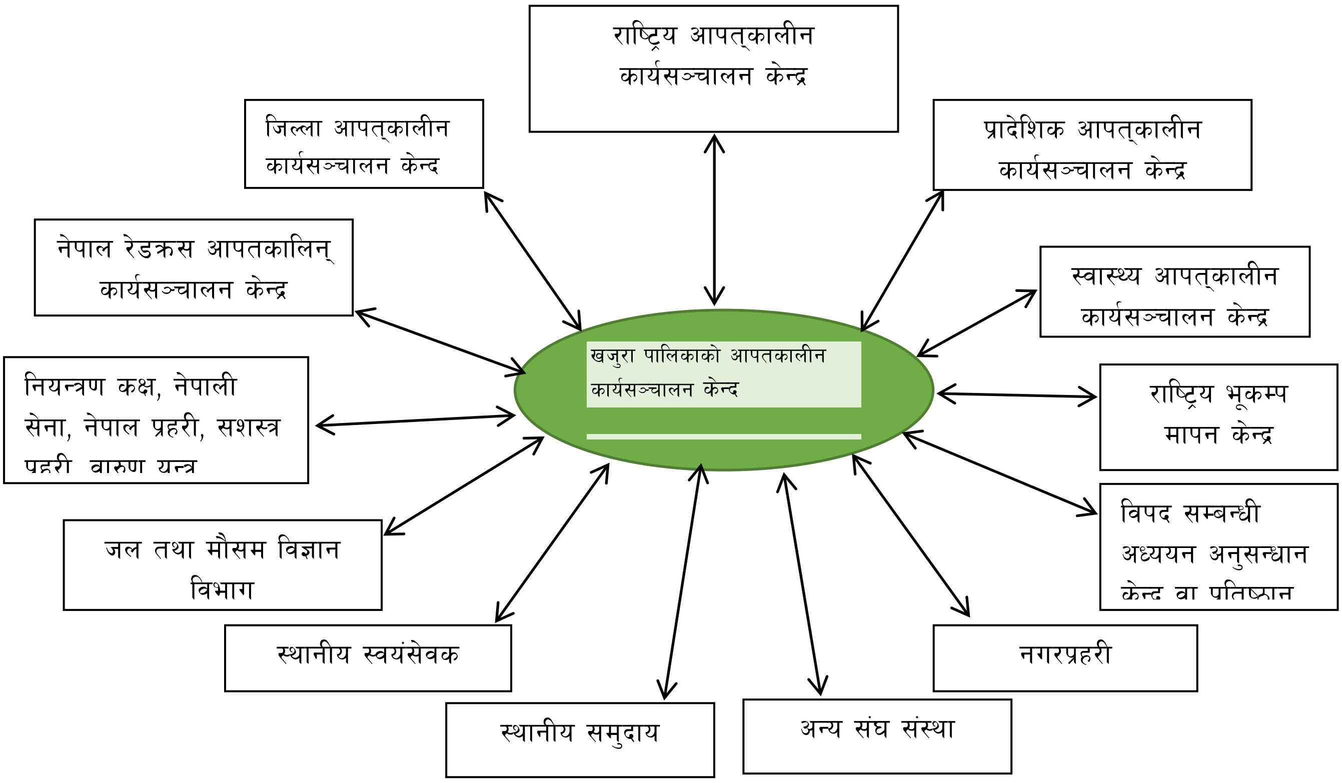

अनुसुची १३

जिल्ला तथा खजुरास्थित प्रहरी युनिटको सम्पर्क विवरण

सि.नं.	युनिटको नाम	दर्जा	यूनिट ईन्जार्चको नाम	सम्पर्क नं.	एरिया
1	जि.प्र.का. बांके	प्र.उ.	सन्तोष सिंह राठौर	९८५८०५५५५५	जि.प्र.का. बांके
2	जि.प्र.का.बाँके			९८५८०२३९२२	जि.प्र.का.बाँके
3	जि.प्र.का.बाँके	प्र.नि.	चक्र बहादुर डमरपाल	९८५१२८१४९०	जि.प्र.का.बाँके
4	जि.प्र.का.बाँके	प्र.नि.	नरेश बि.क.	९८५१२२५२१३	जि.प्र.का.बाँके
5	जि.प्र.का.बाँके	प्र.नि.	भिम बहादुर कार्की	९८५७०९०२८९	जि.प्र.का.बाँके
६	ई.प्र.का.धनौली	प्र.नि.	सन्दिप बेलबासे	९८५८०९०६०६	ई.प्र.का.धनौली
७	ई.प्र.का.खजुरा खुर्द्रा	प्र.ना.नि.	नबिन रिजाल	९८६८६६५९२९	ई.प्र.का.खजुरा खुर्द्रा

अनुसुची १४

स्थानीय आपतकालिन कार्यसंचालन केन्द्रसंग सम्बन्धित बिवरण

क्र. स.	नाम थर	पद	निकाय	सम्पर्क नम्बर

१	अर्जुन सुवेदी	प्रमुख प्रशासकिय अधिकृत	खजुरा गाँउपालिका	९८५८०७७७४४
२	सन्तोष शाहु	आईटी अफिसर	खजुरा गाँउपालिका	९८४३०१६३३५
३	देवि शाही	कार्यलय सहायक	नेरेसो उपशाखा बागेश्वरी	९८४७९६२१२१
४	केशव बुढा	विपद् फोकल पर्सन	खजुरा गाँउपालिका	९८६८६९७६९९

अनुसूची- १५
विपद् प्रारम्भिक द्रुत लेखाजोखा फाराम(Initial Rapid Assessment-IRA)

नेपाल सरकार
गृह मन्त्रालय
प्रारम्भिक द्रुत लेखाजोखा फाराम (Initial Rapid Assessment, IRA)

१. घटनास्थलको जानकारी

प्रदेशको नाम :	जिल्लाको नाम :	गाउँ/नगरपालिकाको नाम :
वडा नम्बर :	सूचना संकलन मिति :	गते/महिना/साल :

२. घटनास्थलको वस्तुस्थिति

विपद्को प्रकार	घटना घटेको मिति	घटना घटेको समय

मौसमको वर्तमान अवस्था कस्तो छ ?	☐सामान्य ☐प्रतिकुल
सदरमुकामबाट अनुमानित दुरी	

मृतकसंख्या	बेपत्तासंख्या	घाइते संख्या	जम्मा प्रभावित (अनुमानित घरधुरी संख्या) :	जम्मा विस्थापित (अनुमानित घरधुरी संख्या) :
महिला :	महिला :	महिला :		
पुरुष :	पुरुष :	पुरुष :		
वालवालिका :	वालवालिका :	वालवालिका :		
अन्य :	अन्य :	अन्य :		
जम्मा :	जम्मा :	जम्मा :		

खोज तथा उद्धारको अवस्था	☐भइरहेको

	☐ नभएको ☐ उद्धार संख्या	
विस्थापितहरु हाल बसिरहेको ठाँउ/संरचना	☐ विद्यालयः संख्या .... ☐ सार्वजनिक भवन संख्या .... ☐ सडक छेउ संख्या .... ☐ वन क्षेत्रः संख्या .... ☐ आफन्त/छिमेकीः संख्या .... ☐ अन्य (उल्लेख गर्ने) संख्या	

अहिले प्रभावित स्थानसम्म आवत-जावतको अवस्था	☐ ठिक छ ☐ कठिन छ ☐ वन्द छ	सामान्य अवस्थामा यातायात सेवाको पहुँच ☐ छ ☐ छैन	सवारी साधन/यातायात सेवा	☐ अवरुद्ध भएको ☐ अवरुद्ध नभएको
नजिकै चालु हेलीप्याडको अवस्था ☐ चालु ☐ अवरुद्ध ☐ छैन				

संचार सेवा	☐ अवरुद्ध भएको ☐ अवरुद्ध नभएको
विधुत सेवा उपलब्ध	☐ अवरुद्ध भएको ☐ अवरुद्ध नभएको
प्रभावित परिवारको संचित खाद्य सामग्री	☐ क्षति भएको (घरधुरी संख्या ....) ☐ क्षति नभएको (घरधुरी संख्या ....)
स्वास्थ्य सेवा	☐ सञ्चालनमा भएको (संख्या ....) ☐ सञ्चालनमा नभएको (संख्या......) तत्काल उपचारका लागि स्थानान्तरण गर्नुपर्ने भएमा, संख्याः .....
सञ्चालित स्वास्थ्य सेवाकोलागि आवश्यक औषधी	☐ उपलव्ध छ ☐ उपलव्ध छैन
विद्यालय	☐ सञ्चालनमा भएको (संख्या) ☐ सञ्चालनमा नभएको (संख्या) प्रभावित विद्यार्थीहरुको संख्या ....
खानेपानीको आपूर्ती	☐ सुचारु (पर्याप्त) (संख्याः ...) ☐ अपरियार्प्त (संख्याः ...) प्रभावित धरधुरी संख्याः ...
भौतिक संरचना	

निजी घर	☐ पूर्ण क्षति (संख्या ....) ☐ आशिंक क्षति (संख्या ....)
सरकारी कार्यालय / भवन	☐ पूर्ण क्षति (संख्या ....) ☐ आशिंक क्षति (संख्या ....)
सामुदायिक भवन	☐ पूर्ण क्षति (संख्या ....) ☐ आशिंक क्षति (संख्या ....)
कृषि बालीको क्षति	☐ क्षति (अनुमानित क्षेत्रफल .... (विघा / रोपनी
पशु चौपाया क्षति	☐ (अनुमानित संख्या..........)
पंक्षी क्षति	☐ (अनुमानित संख्या..........)
अन्य क्षति	☐ पूर्ण क्षति (संख्या ....) ☐ आशिंक क्षति (संख्या ....)

फोहोर मैला व्यवस्थापनको अवस्था कस्तो छ ?	☐ सामान्य छ ☐ महामारीको संभावना छ
शौचालयको व्यवस्था छ ?	☐ सामान्य ☐ थप व्यवस्था गर्नुपर्छ (घरधुरी संख्या ......)

विशेष आवश्यकता (Special Requrement) भएका प्रभावितहरुको अनुमानित संख्या	
गभर्वती तथा सुत्केरी महिलाहरुको लागि आवश्यक सामग्रीहरु (मर्यादा सामग्री (Dignity kit) अन्य सेवा आवश्यक...................................	☐ आवश्यक भएको ☐ आवश्यक नभएको आवश्यक भए अनुमानित संख्या.............
५ वर्षसम्मका बालबालिकाको लागि आवश्यक पौष्टिक आहारा तथा सामग्रीहरु	☐ आवश्यक भएको ☐ आवश्यक नभएको आवश्यक भए अनुमानित संख्या..................
५ वर्ष भन्दा माथिका बालबालिकाको लागि आवश्यक सामग्रीहरु - (जस्तै शैक्षिक तथा वालमैत्री स्थल (Child friendlyspace)	☐ आवश्यक भएको ☐ आवश्यक नभएको आवश्यक भए अनुमानित संख्या..................
ज्येष्ठ नागरिकहरुका लागि आवश्यक सहयोग	☐ आवश्यक भएको ☐ आवश्यक नभएको आवश्यक भए अनुमानित संख्या..................
अपांगता भएकाहरुका लागि आवश्यक सहयोग	☐ आवश्यक भएको ☐ आवश्यक नभएको आवश्यक भए अनुमानित संख्या..................
असहाय/अशक्त विरामीको संख्याः	

३. हालसम्म भएको राहत वितरणको अवस्था

राहत वितरण गर्ने तह/संघ-संस्था/निकायको नाम :	

राहत वितरण गरिएका सामग्रीहरुको नाम र परिमाण (पाल, त्रिपाल, चामल, कपडा, भाडाकुडा आदि)	
नगद/राहत वितरण गर्ने तह/संघ-संस्था/निकायको नाम :	
राहत (नगद/राहत सामग्री) पाउने परिवार संख्या :	
राहत (नगद/राहत सामग्री) नपाएका प्रभावित परिवार संख्या :	

४. तत्काल गर्नुपर्ने

स्थानान्तरण गर्न	☐ **आवश्यक पर्ने संख्या ....** ☐ **आवश्यक नपर्ने**	
खाद्य तथा गैरखाद्य सामाग्री	☐ **परिवार (Family) टेन्ट संख्या......** ☐ **त्रिपाल संख्या.....** ☐ **गुन्द्री (म्याट्रेस) संख्या........** ☐ **कम्वल संख्या....** ☐ **कपडा संख्या.....** ☐ **भाडाकुँडा संख्या......** ☐ **तयारी खाना (दालमोठ, चिउरा, भुजा, चाउचाउ, विस्कुट कतिजना)**	☐ **खाद्यान्न (दाल, चामल, नून, तेल) परिमाण...............कति जना** ☐ **पिउने पानी............** ☐ **अन्य..............**
प्रभावित क्षेत्रमा कुनै अवाञ्छित गतिविधि	☐ **भएको** ☐ **नभएको** ☐ **भए प्रभावित व्यक्तिको अनुमानित संख्या**	
लैङ्गिक हिंसा, यौन हिंसा	☐ **भएको** ☐ **नभएको** ☐ **भए प्रभावित व्यक्तिको अनुमानित संख्या**	
चोरी, लुटपाट)	☐ **भएको** ☐ **नभएको** ☐ **भए प्रभावित व्यक्तिको अनुमानित संख्या**	
राहतकालागि नगद सहयोग गर्न उपयुक्त अवस्था	☐ **छ** ☐ **छैन**	

५ सूचना संकलनहरुको विवरण

क्र.सं.	**नाम, थर :**	**पद /संस्था :**	**सम्पर्क नम्बर :**	**सूचना संकलन गरेको समयावधि (मिति र समय)**	**हस्ताक्षर**
१.	टोली प्रमुख				
२.	सदस्य				
३.	सदस्य				
४	सदस्य				

६ टोलीको थप Observation

७. फारम भर्दा ध्यान दिनुपर्ने कुराहरु

- एउटा घटना/वडाको लागि एउटा लेखाजोखा फारमको प्रयोग गरिने छ।
- विपद् भएको २४ घण्टा भित्र स्थानीय तह, सम्बन्धित वडा तथा नगरपालिकाका प्रतिनिधि, नेपाल प्रहरी तथा स्थानीय रेडक्रसका प्रतिनिधि रहेको (लेखाजोखा) टोलीले फारम भर्नुपर्ने छ।
- टोलीले प्रभावित क्षेत्रको अवलोकन गरी सकेसम्म प्राथमिक सूचना संकलन गर्नुपर्ने छ। द्बितिय सूचनाका लागि घटनाका जानकारसंग अन्तरवार्ता लिइ सूचना सकंलन गर्नुपर्ने छ। यस टोलीमा तालिम प्राप्त सदस्य सेवक समावेश समेत गरिन सक्नेछ।
- प्राप्त सूचनामा द्बिविधा भएमा टोलीले छलफल गरी अवस्थाका आधारमा अनुमानित विवरण फारममा भर्नुपर्ने छ।
- माथि उल्लिखित विकल्प बाहेक अन्य कुरा भर्नुपर्ने भए टोलीले भर्न सक्ने छ।

अनुसूची- १६
खजुरा गाँउपालिका कार्यपालिकाको कार्यालय
विस्तृत सर्वेक्षण (घरधुरी सर्वेक्षण) फाराम

जिल्ला :

न.पा./गा.पा.: **वार्ड न.** **टोल**

१) विपद्को प्रकारः **२) विपद् परेको मितिः** **३) समयः**

४) घरमूलीको नामः **पेशाः** **जाती /जनजाती :**

५) परिवार संख्याः **महिला संख्याः** **पुरुष संख्याः** **जम्मा संख्याः**

नाम	उमेर	लिङ्ग	अपाङ्गता भएका व्यक्ति (PWD)	गर्भवती	कैफियत

६. उमेर समूह अनुसारको परिवार सङ्ख्याः

उमेर समूह	महिला	पुरुष	जम्मा
५ बर्ष सम्म			
६ -१८ बर्ष			
१९ -५९ बर्ष			
६० बर्षभन्दा माथि			
कुल जम्मा			

७. परिवारको किसिमः **क) महिला घरमुली भएको परिवार** **ख) अन्य**

८) सङ्कटासन्न व्यक्ति :

भर्खर जन्मेका	वृद्ध/बृद्धा	अशक्तता भएका	गर्भवती	सुत्केरी	विशेष विरामीहरू (

बच्चाहरू				व्यक्तिहरू (PWD)				HIV/AIDS,TB, र अन्य रोगीहरू)
महिला	पुरुष	महिला	पुरुष	महिला	पुरुष			

९) क्षतिको विस्तृत विवरण : मानवीय क्षति

विवरण	क्षति	संख्या		जम्मा संख्या
		महिला	पुरुष	
मानवीय क्षति	मृत्यु			
	हराएको			
	घाइते			

- **वासस्थान क्षति**

क्षतिको अवस्था			जम्मा क्षतिको अनुमानित मुल्य रु.मा	कैफियत
पूर्ण क्षति तथा प्रयोग गर्न नसकिने अवस्था	आंसिक क्षति तथा मर्मत गरी प्रयोग गर्न सकिने	घरायसी सामग्री क्षति		

- **जीविकोपार्जनको क्षेत्रहरुमा भएको क्षति**

जीविकोपार्जनका क्षेत्रहरू	जीविको पार्जनका सम्पत्तिहरु		क्षतिको अवस्था	जम्मा क्षतिको अनुमानित मुल्य रु.मा
	सम्पत्तिहरू	परिमाण तथा एकाई		
कृषि	जमिन			
पशुपालन	भैंसी			
भण्डारीत खाद्यन्न	धन			
	मकै			
व्यापार				
अन्य				

- **स्वास्थ्य तथा सरसफाइको क्षेत्रमा भएको क्षति**

	क्षतिको अवस्था	जम्मा क्षतिको अनुमानित मुल्य रु.मा	कैफियत
खानेपानी तथा सरसफाई			
धारा			
ईनार			
ट्यूव वेल			
रिजरभाएर ट्याङ्की			
शौचालय			
अन्य			

१०. यस अघि कुनै निकायबाट सहयोग प्राप्त भएको भए:

क्र.सं.	राहत सहयोगको प्रकार	परिमाण	वितरण गर्ने संस्था	कैफियत
१	तयारी खाना			
२	नियमित खाना			
	चमल			
	दाल			

	तेल			
	नून			
३	गैर खाद्य सामग्री			
	नेरेसो राहत सामग्री सेट			
	थप त्रिपाल			
	पानी शुद्धिकरण गर्ने औषधी			
५	अन्य			

११. आवश्यकता पहिचान

क्र.सं.	राहत सहयोगको प्रकार	परिमाण	वितरण गर्ने संस्था	कैफियत
१	तयारी खाना			
२	नियमित खाना			
	चमल			
	द्याल			
	तेल			
	नून			
३	गैर खाद्य सामग्री			
	नेरेसो राहत सामग्री सेट			
	थप त्रिपाल			
४	खानेपानी			
५	सरसफाइ सुविधाहरू			
६	शैक्षिक सहयोग			
७	स्वास्थ्य			
८	अन्य			

१२) तत्कालको लागि अस्थायी आवास र पुनर्लाभ (Recovery)कार्यक्रम सञ्चालनको लागि सिफारिस :

क्र.सं.	गतिविधिहरुको विवरण		
१	जीविकोपार्जन	ततकालको लागि	लामो समयका लागि
२	घर निर्माण तथा मर्मत		
३	खाद्यन्न तथा बिउ विजन तथा कृषि औजार		
४	खानेपानी तथा सरसफाई		
५	शिक्षा		
६	स्वास्थ्य र सरसफाई		

स्थानीय तह	**नेपाल प्रहरी**	**नेपाल रेडक्रस सोसाईटी**
नामः	**नामः**	**नामः**
पदः	**पदः**	**पदः**
हस्ताक्षरः	**हस्ताक्षरः**	**हस्ताक्षरः**

अनुसूची- १७

भुकम्प विपद् प्रतिकार्य तालिका

समयावधि	प्रतिकार्यका लागि गतिविधिहरु	जिम्मेवारी	न्यून प्रभाव	मध्यम प्रभाव	उच्च प्रभाव
० देखि १ दिन सम्म	LDMC को बैठक बस्ने	LEOC, LDMC	√	√	√
	विपद् को प्रभावको प्रारम्भिक सूचना लिने	भूकम्प मापन केन्द्र, LEOC, LDMC	√	√	√
	प्रारम्भिक तथ्यांक संकलन र सम्प्रेषण	LDMC, LEOC, NRCS सुरक्षा निकाय		√	√
	खोज तथा उद्धार टोली परिचालन	सुरक्षा निकाय, स्थानीय तह, रेडक्रस		√	
	प्राथमिक उपचार सेवा	स्वास्थ्य संस्था, रेडक्रस	√	√	√
	विषयगत क्षेत्रसंग समन्वय र सहकार्य गर्ने	LDMC		√	√
	सूचना तथा संचार	LEOC	√	√	√
	आश्रय स्थल, खानेपानी, सरसफाई र अन्य अवस्थाको जानकारी लिने	LEOC खानेपानी तथा सरसफाई शाखा		√	√
	तयारी खाना, खानेपानीको	सरोकारवाला निकाय,		√	√
	सुरक्षित स्थानको व्यवस्थापन गर्ने	LDMC		√	√
	राहत सामग्रीको व्यवस्था गर्ने	LDMC		√	√
	सम्बन्धित निकायहरुलाई दैनिक जाहेरी	LEOC	√	√	√
दोश्रो दिन	तथ्यांक विश्लेषण र सूचना प्रवाह	LDMC,Heath		√	√
	संकटासन्न व्यक्ति पहिचान गर्ने	LDMC		√	√
	क्षेत्रगत अगुवा निकायहरुको बैठक	LDMC		√	√
	खोज तथा उद्धार एवं राहत वितरण, आश्रय स्थलको व्यवस्थ	LDMC सरोकारवाला निकाय		√	√
	घाइते तथा विरामीहरुको वर्गीकरण गरी माथिल्लो निकायमा निःशुल्क उपचारको व्यवस्था गर्ने	LDMC, Health		√	√

समयावधि	प्रतिकार्यका लागि गतिविधिहरु	जिम्मेवारी	न्यून प्रभाव	मध्यम प्रभाव	उच्च प्रभाव
	अवरोध सेवाको व्यवस्थापन गर्ने	LDMC, सुरक्षा निकाय, सड्क विभाग,		√	√
	प्रतिकार्यको समिक्षा र सम्बन्धित निकायहरुलाई दैनिक जाहेरी	LEOC		√	√
तेश्रो दिन	सूचना प्रवाह	राष्ट्रिय भूकम्प मापन केन्द्र, स्थानिय आपत् कालीन कार्यसंचालन केन्द्र	√	√	√
	खोज तथा उद्धार कार्यको निरन्तरता	सुरक्षा निकाय, समुदाय,LDMC, LDMC		√	√
	राहत वितरण/अस्थायी आवास निर्माण	सुरक्षा निकाय, समुदाय, LDMC, I/NGO		√	√
	उपचार तथा स्वास्थ्य सेवा	स्वास्थ्य चौकी,	√	√	√
	संरचना वर्गीकरण	पुर्वाधार शाखा, LDMC	√	√	√
	कार्यको समिक्षा र सम्बन्धित निकायहरुलाई दैनिक जाहेरी	LEOC	√	√	√
चौथो दिन	अवरुद्ध सेवा, सडक, टेलिफोन, विद्युत आदि मर्मत, सुचारु	पलिका, सुरक्षा निकाय, गैसस		√	√
	सामाजिक सुरक्षा	सुरक्षा निकाय, उ.न.पा, LDMC		√	√
	शव व्यवस्थापन निरन्तरता दिने	रेडक्रस, स्थानियविपद् व्यवस्थापन समिति		√	√
	महामारी नियन्त्रण	पालिका रेडक्रस, स्थानिय विपद् व्यवस्थापन समिति		√	√
	कार्यको समिक्षा र सम्बन्धित निकायहरुलाई दैनिक जाहेरी	LEOC	√	√	√
पाचौ दिन	सम्भावित पराकम्पनको सूचना लिने	LEOC	√	√	√
	जनसमुदायमा सूचना प्रवाह गर्ने	LEOC	√	√	√
	खोज तथा उद्धार कार्यजारी राख्ने	सुरक्षा निकाय, रेडक्रस, उ.न.पा	√	√	√

समयावधि	प्रतिकार्यका लागि गतिविधिहरु	जिम्मेवारी	न्यून प्रभाव	मध्यम प्रभाव	उच्च प्रभाव
	पूर्व राहत वितरण पुगेन पुर्ण विवरण लिने र नपुग अवस्थामा राहतको व्यवस्था मिलाउने	LEOC रेडक्रस,सरोकारवाला निकाय,		√	√
	सुरक्षित पहिचान गरिएका स्थानमा सुरक्षा, स्वास्थ्य र अन्य टोली खटाउने, उपलब्ध गर्ने	LEOC, पालिका, रेडक्रस, सरोकारवाला निकाय,		√	√
	थप राहत आवश्यक पर्ने भएमा वितरण गर्ने	LEOC,स्थानीय तह, रेडक्रस, सरोकारवाला निकाय,		√	√
	उद्धार कार्य गर्दा शव फेला परेमा नियमानुसारे व्यवस्थापन गर्ने	पालिका., विषयगत क्षेत्र, सरोकारवाला		√	√
	त्चबगक्रब अभलतभच परामर्श केन्द्रको व्यवस्था गर्ने	पालिका, विषयगत क्षेत्र, सरोकारवाला		√	√
	खानेपानी, सरसफाई	पालिका, विषयगत क्षेत्र, सरोकारवाला		√	√
	कार्यको समिक्षा र सम्बन्धित निकायहरुलाई दैनिक जाहेरी	LEOC		√	√
छैटौ दिन	सम्भावित पराकम्पनको सूचना र जानकारी लिने र जनसमुदायमा जानकारी गराउने	LDMC, LEOC विषयगत क्षेत्र		√	√
	सुरक्षित र असुरक्षित आवास, संरचनाको अवलोकन, अनुगमनगरी तथ्यांक राख्ने	LEOC पालिका, विषयगत क्षेत्र, सुरक्षा निकाय, रेडक्रस		√	√
	विषयगत क्षेत्रका निकायहरुको बैठक बस्ने र रणनीतिक तयार गर्ने	LDMC, LEOC विषयगत क्षेत्र		√	√
	सुरक्षित स्थानमा आवासको व्यवस्था गर्ने	LDMC, LEOC, विषयगत क्षेत्र, उ.न.पा,		√	√
	सरसफाई व्यवस्थापन	पालिका, खानेपानी सरसफाई शाखा		√	√
	कार्यको समिक्षा र सम्बन्धित निकायहरुलाई दैनिक जाहेरी	LEOC	√	√	√
सातौ दिन	विस्तृत सर्वेक्षणको समिक्षा र	LDMC, LEOC		√	√

समयावधि	प्रतिकार्यका लागि गतिविधिहरु	जिम्मेवारी	न्यून प्रभाव	मध्यम प्रभाव	उच्च प्रभाव
	नामावलीको प्रकाशन				
	क्षेत्रगत अगुवा निकाय निरन्तर क्रियाशिल हुने र समिक्षा गर्ने	सम्बन्धित क्षेत्रगत अगुवा निकाय		√	√
	नियमित खोज तथा उद्धार कार्यजारी	सुरक्षा निकाय, समुदाय अन्य सरोकारवाला निकाय		√	√
	शव व्यवस्थापन निन्तरता	सुरक्षा निकाय र समुदाय		√	√
	राहत सामग्री वितरण	सम्बन्धित क्षेत्रगत अगुवा निकाय		√	√
	स्वास्थ्य शिविर संचालन	स्वास्थ्य संस्था			√
	पहिचान गरिएको क्षेत्रहरुमा अस्थायी आवास	सम्बन्धित क्षेत्रगत अगुवा निकाय			√
	जोखिम तथा क्षमताको नक्सांकन र वार्गिकरण	सम्बन्धित क्षेत्रगत अगुवा निकाय		√	√
	न्यूनतम सेवा प्रवाहको पुर्नस्थापन	सम्बन्धित क्षेत्रगत अगुवा निकाय		√	√
	सामाजिक सुरक्षा	सुरक्षा निकाय र विषयगत क्षेत्र		√	√
	सूचना, शिक्षा र संच	LDMC, MEDIA		√	√
	मनोसामाजिक परामर्श सेवा	LDMC		√	√
	नियमित समिक्षा र प्रतिवेदन	LDMC		√	√

अनुसुची १८ बाढी बिपद् प्रतिकार्य तालिका

समायावधि	प्रतिकार्यका लागि गतिबिधिहरु	जिम्मेवारी	न्युन प्रभाव	मध्यम प्रभाव	उच्च प्रभाव
० देखि १ दिनसम्म	आपतकालीन सूचना तथा तथ्याङ्क संकलन	LEOC		✓	✓
	LDMC आकस्मिक बैठक	स्थानीय प्रमुख		✓	✓
	LEOC Activation LDMC	स्थानीय विपद् व्यवस्थापन समिति	✓	✓	✓
	तथ्याङ्क फारम/उद्धार मानव श्रोत परिचालन, द्रुत प्रारम्भीक लेखाजोखा	Security, LEOC, CBOs, community, NRCS, NGOs	✓	✓	✓
	आपतकालीन सूचना तथा तथ्यांक बिश्लेषण	LDMC, LEOC		✓	✓

	सुरक्षित स्वास्थ्य प्रेषण गर्ने	स्थानीय तह, स्वास्थ्य चौकी	✓	✓	✓
	LEOC Activation, Reporting	पालिका	✓	✓	✓
	सम्बन्धित निकायहरुलाई दैनिक जाहेरी	LEOC		✓	✓
दोश्रो दिन	नियमित सूचना अद्यावधिक	LEOC	✓	✓	✓
	तथ्यांक संकलन/विश्लेषण	LEOC		✓	✓
	उद्धार/सुरक्षा	स्थानीय तह/सुरक्षा निकाय		✓	✓
	अस्थायी आश्रय स्थलको व्यवस्थापन	स्थानीय तह, पुर्वाधार शाखा		✓	✓
	राहत वितरण, Food and Non Food items	LDMC		✓	✓
	बिरामी तथा घाइतेहरुको उपचारको व्यवस्था	स्वास्थ्य शाखा, स्वास्थ्य कल्स्टर		✓	✓
	राहत संकलन आहवान	LDMC			✓
	राहत वितरण	LDM one door system			✓
	Reporting to DEOC	LEOC	✓	✓	
	सम्बन्धित निकायहरुलाई दैनिक जाहेरी	LEOC		✓	✓
तेश्रो दिन	कार्य प्रगती समिक्षा तथाACT माग	LDMC		✓	✓
	विस्तृत घरधुरी सर्वेक्षण र क्षतिको आकलन	स्थानीय तह, नेपाल प्रहरी र नेरेसो उपशाखा		✓	✓
	क्षेत्रगत अगुवाहरु र सरोकारवाला निकायसंग सर्म्पक समन्वय	स्थानीय तह, स्थानीय विपद् व्यवस्थापन समिति		✓	✓
	नामावली पेशगरी क्षतिको विवरण सम्बन्धित निकायमा पठाउने	स्थानीय विपद् व्यवस्थापन समिति		✓	✓
	सम्बन्धित निकायहरुलाई दैनिक जाहेरी	LEOC		✓	✓
चौथो दिन	आवश्यक राहत सामग्री व्यवस्था मिलाउने	स्थानीय सरोकारवाला निकाय,		✓	✓
	सुरक्षित स्थानको पहिचान गरि राहत सामग्री वितरण गर्ने	दातृ निकाय,स्थानीय विपद् व्यवस्थापन समिति, स्थानीय तह		✓	✓
	स्वास्थ्य तथा वासका गतिविधिहरु सँचालन	स्वास्थ्य र वास कलस्टर		✓	✓
	पशु चौपायाको शव व्यवस्थापन तथा अन्य फोहर व्यवस्थापन गर्ने	LDMC, स्थानीय सरकार		✓	✓
	सम्बन्धित निकायहरुलाई दैनिक जाहेरी	LEOC		✓	✓
पाँचौ दिन	विस्तृत घरधुरी सर्वेक्षण अद्यावधिक	स्थानीय तह, नेपाल प्रहरी र नेरेसो उपशाखा	✓	✓	✓
	विषयगत क्षेत्रगत अगुवा निकायहरुको बैठक	स्थानीय विपद् व्यवस्थापन समिति		✓	✓
	आपतकालीन राहत वितरण	सम्बन्धित कलस्टरहरु		✓	✓
	सम्बन्धित निकायहरुलाई दैनिक जाहेरी	LEOC		✓	✓
छैठौ दिन	विस्तृत घरधुरी सर्वेक्षणको आधारमा खाद्यान्न तथा गैह्रखाद्य	स्थानीय विपद् व्यवस्थापन समिति		✓	✓

	सामाग्रीहरु व्यवस्थापन र वितरण				
	अस्थायी आवास व्यवस्थानको अद्यावधिक	LDMC, स्थानीय तह, गैसस, रेडक्रस, सुरक्षा निकाय			✓
	सार्वजनिक संरचनाको क्षतिको लेखाजोखा तथा अस्थायी मर्मत	स्थानीय तह, गैसस, रेडक्रस, सुरक्षा निकाय, समुदाय			✓
	स्वास्थ्य शिविर	स्वास्थ्य शाखा तथा स्वास्थ्य सरोकारवाला			✓
	सरसफाई	स्थानीय तह, समुदाय, स्थानीय क्लब, गैसस, रेडक्रस			
	सम्बन्धित निकायहरुलाई दैनिक जाहेरी	LEOC		✓	✓
सातौ दिन	LDMC तथा विषयगत निकायहरुको बैठक			✓	✓